

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Korupční kauza a režimy řeči

Michal Janeček

Bakalářská práce

2009

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Katedra historických věd
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michal JANEČEK**

Studijní program: **B7105 Historické vědy**

Studijní obor: **Historicko-literární studia**

Název tématu: **Korupční kauza a režimy řeči**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Fotbal, média a korupce 2. Analýza mediálních výstupů tří různých stran (novináři, svazoví funkcionáři, obvinění) v deníku Sport a MF Dnes 3. Co z analýzy vyplívá 4. Jak nás vybraná média informovala

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Felt, K. : Český fotbal:Skandální odhalení (Praha,2005) Cejp, M. : Korupce (Praha,1996) Frič, P. : Korupce na český způsob (Praha,1999) Jiráček, J.,Köpplová G. : Media a společnost (Praha,2003) Bartošek J.: Žurnalistika (Olomouc,1997) Bělohradský, V.:Mezi světy a mezisvěty (Praha 1997) ... archivní výtisky deníku Sport a Mf Dnes

Vedoucí bakalářské práce:

doc. PhDr. Petr Poslední, CSc.
Katedra historických věd

Datum zadání bakalářské práce:

30. dubna 2007

Termín odevzdání bakalářské práce:

31. března 2008

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

děkan

L.S.

doc. PhDr. Tomáš Jiráček, Ph.D.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2007

Prohlášení autora

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně

V Pardubicích dne 29.6.2009

Michal Janeček

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl poděkovat doc. PhDr. Petru Poslednímu, CSc. Především za odbornou pomoc při zpracování tématu. A také Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové, která mi poskytla cenné prameny k dílu.

Anotace

Práce je věnovaná analýze mediálního vystupování osob, které se určitým způsobem zapletli do největší korupční aféry v českém fotbale. Za pomoci deníku Sport a Mf Dnes zkoumá vyjádření do novin od sportovních novinářů, svazových funkcionářů a také obviněných. Sleduje rozlišnost s jakou tyto tři skupiny o problému hovoří ke čtenářům a snaží se zachytit práci samotných žurnalistů.

Klíčová slova

fotbal, korupce, média, noviny, kauza

Title

Corruption scandal and speech analysis

Annotation

The bachelor thesis deals with the analyses of medial performing of the people who were somehow involved in the biggest corruption scandal concerning Czech football. With the help of Sport and MF Dnes magazines the statements of sport journalists, association functionaries, and defendants are investigated. The bachelor paper distinguishes the speech differences of these three groups mentioned, and examines the work of journalists.

Keywords

football, corruption, media, newspapers, cause

Obsah

I. Úvod	1
II. Fotbal, média a korupce	3
II.1 Fotbal a korupce	3
II.2 Role médií	7
II.3 Média a korupce	9
III. Analýza mediálních výstupů	13
III.1 Novináři a jejich publicistika.....	13
III.1.1.První obvinění	13
III.1.2 Svaz pod palbou kritiky	17
III.1.3 Čekání na trest	21
III.1.4 Nová obvinění a start ligy	24
III.1.5 Svazové změny a odhalení Brabce	28
III.2 Svazoví funkcionáři a jejich bezradnost	34
III.2.1 Nepřipravený svaz	34
III.2.2 Zkorumpovaný Brabec	36
III.2.3 Šéf s malou autoritou	39
III.2.4 Svazové spory.....	41
III.3 Marný mediální boj obviněných	43
III.3.1 Sportovní manažeři-původci korupce	43
III.3.2 Mediální výstupy uplacených	47
IV. Co vyplývá z analýzy?	51
IV.1 Mediální výstupy tří stran	51
IV.2 Jak nás vybraná média informovala	53
V. Závěr	56
VI. Resüme	57
VII. Prameny a sekundární literatura	59

I. Úvod

Při výběru mé bakalářské práce jsem si chtěl vybrat takové téma, které by se nějakým způsobem zabývalo mediální problematikou. Jelikož mě počínání českých médií, jejich objektivita, informovanost a publicistická činnost, velmi zajímá, rozhodl jsem se, že se pokusím analyzovat práci vybraných celostátních periodik při mapování a referování o propuknutí a pozdějším průběhu korupční aféry v českém fotbale, která se v tisku naplno rozeběhla 3.května 2004.

Zaměřil bych se především na dvě česká tištěná média, která jsou u nás denně k dostání na novinových stáncích a v trafikách, a sice na deník Sport a MF Dnes. Oba deníky se dostávají do rukou široké veřejnosti. Ta má na jejich základě přístup k informacím, jenž jsou v periodikách obsaženy. Deník Sport představuje na našem trhu jediný ryze sportovní deník, a proto se dá předpokládat jeho popularita především u sportovního obecnstva, kterého se problém korupce ve fotbale dotkl nejvíce. Mladá fronta Dnes u nás vychází v největším nákladu a tudíž je nejprodávanějším českým deníkem.

Ve své práci bych se chtěl věnovat analýze mediálního vystupování nejen novinářů ze zmíněných tiskovin, ale také vyjádřením svazových funkcionářů a lidí, kteří byly v korupční kauze obviněny. Všechny tyto tři skupiny se dostávaly ke své prezentaci v denním tisku dostatek prostoru. Čtenář se tak dozví stanoviska svazových funkcionářů, přečte si vyjádření klubových představitelů a v neposlední řadě se k němu dostane také názor sportovního novináře. Zároveň se pokusím shrnout, jak obě vybraná tištěná média o celé záležitosti informovala samotné čtenáře, kteří právě z novin, jako jednoho z možných zdrojů, čerpali o celé kauze důležité informace.

Jednotliví redaktoři se vybraným problémům a kauzám věnují dosti podrobně. Za pomoci komentářů pak sdělují své postřehy široké veřejnosti. Sportovní publicistika by se tedy dala nazvat jednou z nejdůležitějších činností novináře. Představuje totiž dialog mezi příjemcem zpráv a samotnými novináři, jelikož klasické zpravodajství nás informuje prakticky pouze o faktech. Především proto patří publicistika k důležitým odvětvím žurnalistiky.

Svazoví funkcionáři by zase měli v českém fotbale nastolit pravidla, která by zamezila nekalému jednání korupčníků. Je důležité pro fotbal vytvořit takové podmínky, které by nesnižovali jeho důvěryhodnost. Ta je pro fotbalovou ligu důležitá hned z několika důvodů. Fanoušci totiž sledují kopanou především kvůli tomu, aby věděli, který fotbalový klub je u nás nejlepší. Sponzoři zase nechtějí spojovat svá jména s nekalými praktikami, které jim zrovna dobrou reklamu neudělají. Svazoví představitelé se musí snažit o to, aby byl český

fotbal důvěryhodný také kvůli jeho dobrému jménu ve světě. I oni tak dostávali v novinách dostatek prostoru na to, aby hájili svá rozhodnutí a prezentovali svazová stanoviska.

V neposlední řadě nabídly redakce dvou sledovaných deníků místo na svých stránkách také osobám, jenž byli z korupčního jednání obviněni. Ke čtenářům se tak dostávaly výpovědi ze všech stran, které byly nějakým způsobem zapleteny do korupční aféry v českém fotbale. A pouze na jejich vlastním úsudku, záležel postoj, který čtenář k jednotlivým skupinám a jejich argumentaci zaujme.

Byly to právě všechny ty komentáře, glosy a další publicistické práce redaktorů vybraných periodik, díky nimž jsem si mohl udělat na problém korupce v českém fotbale vlastní názor. A nebyl jsem dozajista sám. Lidé se totiž často ztotožňují z názory novinářů, obzvláště pak v podobných případech, které odporují nejen dobrým mravům, ale i zákonům České republiky.

Hlavním cílem mé práce bude tedy analyzovat ony tři jazyky, které se ke čtenáři prostřednictvím periodika dostávají. Každý z nich bojuje o přízeň nebo pochopení čtenáře. Jakými hlasy k nám tři sledované skupiny promlouvají? Jakým způsobem se hájí obvinění? Jak na korupční kauzu ve fotbale reagují komentáře deníků? Na tyto a mnohé další otázky se pokusím najít odpověď v tisku, který je dennodenně k dostání ve všech koutech naší republiky. Na konci své práce se pokusím z analýzy vyvodit nějaký závěr, který by charakterizoval fotbalový korupční skandál tak, jak byl vyobrazen ve vybraných novinách a předložen fotbalovým fanouškům.

II. Fotbal, média a korupce

II.1 Fotbal a korupce

Fotbal se stal ve 20. století celosvětovým sportem, který si získává stále více fanoušků. Snad na každém kontinentu lidé tuto hru znají, což o každém sportovním odvětví tvrdit nemůžeme. Jelikož zajištění podmínek pro samotný fotbal není složité, získává si tato hra stále větší oblibu a stále více lidí fotbal aktivně hraje, popřípadě sleduje fotbalové dění a výsledky v roli diváka. „*Fotbal je nejrozšířenějším a nejsledovanějším sportem na světě, v jakékoli formě se mu věnuje asi půl miliardy lidí všech věkových kategorií. Končin v nichž není fotbal sportem číslo jedna je stále méně.*“¹ Takto je tato hra definována v Prvním fotbalovém atlasu světa.

Zpočátku se hrál výhradně na amatérské úrovni. To se fotbalisté scházeli ve volném čase a fotbal byl pro ně koníčkem, při kterém se výborně bavili a soutěžili o to, který tým bude ve vzájemné konfrontaci lepší. V současné době by se to dalo přirovnat k fotbalu na nejnižší úrovni, ve které hrají kopanou amatéři, tedy lidé vykonávající v první řadě běžné zaměstnání a teprve poté fotbal. Nyní však v tomto sportu účinkují profesionální sportovci, pro které je fotbal prací na plný úvazek.

S vývojem konzumní společnosti ve 2. polovině 20. století se vyvíjel a vyvíjí se samozřejmě až dodnes i fotbal samotný. Jelikož se v něm postupem času, začali pohybovat v různých formách větší a větší finanční prostředky, může tato hra stále častěji připomínat byznys, který má za úkol vydělávat peníze. „*Sport již dávno není pouze ušlechtilým koníčkem a zábavou. Stal se z něj tvrdý byznys . A tak není divu, že se řídí stejnými pravidly jako kterékoli jiné odvětví obchodu. Čím větší množství peněz je ve hře, tím menší ohledy. Jde o hodně. Na sportovních výsledcích nezávisí pouze vstřícnost štědrých sponzorů, ale také pozornost médií, platících astronomické částky za přenosová práva, a kvetoucí průmysl sázkových kanceláří. Všudypřítomné peníze vytvářejí na sportovce, jejich trenéry i manažery obrovská tlak.*“² V současném fotbale se tak hraje nejen pro zábavu, ale také o velké množství peněz, které do něho přitékají. Dále se v této hře soustřeďují zájmy různých vlivných osob. Jedná se především o bohaté majitele klubů, úspěšné manažery a v neposlední řadě také movité podnikatele, co fotbal sponzorují.

Právě sponzoři jsou pro dnešní fotbalové kluby velice důležití, jelikož na jejich darech mohou být doslova závislí. Ihned po vypuknutí korupční kauzy v českém fotbale referuje o jejich důležitosti Tomáš Nohejl v Mf Dnes, když mluví o jednom z nejdůležitějších příjmů

¹ Jelínek, R. a kolektiv : První fotbalový atlas světa, Infokart, Praha 2002, s8

² Frič,P. a kolektiv : Korupce na český způsob, G plus G, Praha 1999, s275

klubu : „*Další miliony přicházejí na regionální úrovni. Od místních sponzorů až po obecní rozpočty, z nichž se financuje provoz nebo výstavba stadionů. Právě tady mohou obavy z finančních kontrol či prosté znechucení z afér fotbal ochudit.*“³ Autor článku si velmi dobře uvědomuje, jakou hrají bohatí sponzoři a jejich peníze v českém fotbalovém prostředí nenahraditelnou roli.

V současnosti tedy mají ve fotbale na té nejvyšší úrovni nemalý význam finanční prostředky. Kvůli jejich roli se také stupňuje důležitost některých utkání. Jednoduše by se dalo říct, že za výsledky utkání mohou stát zájmy majitelů klubů, případně jejich funkcionářů. Jedni chtějí, aby klub, do kterého investují peníze, byl úspěšný doma i v zahraničí. Kluboví funkcionáři, kteří se o to mají svou prací zapříčinit, chtějí být úspěšnými manažery, díky kterým funguje tým podle představ majitelů. S dobrými výsledky je samozřejmě spojena také sláva a peníze. Ty jsou pochopitelně pro každého investora, jenž se rozhodne do fotbalu vložit vlastní peníze, velice důležité, a tak se může o fotbalovém výsledku rozhodovat také při zákulisních jednáních. Fotbalový tým totiž představuje jakousi firmu, pro kterou jsou důležitá mimo sportovních výsledků a prezentace klubu na veřejnosti, také ekonomická rovnováha klubu.

O důležitosti sponzorů svědčí i to, jak si fotbalové kluby jednotlivé firmy a podnikatele, kteří dávají fotbalovým týmům peníze, hýčkají. Především kvůli nim vznikají na stadionech VIP prostory, které nabízejí těmto návštěvníkům zápasů veškerý komfort spojený se švédskými stoly a nejlepším výhledem na hřiště. Pochopitelně se tam nedostanou obyčejní fandové, nýbrž pouze vybraná společnost, kterou tvoří především sponzoři, případně bývalí fotbalisté či zaměstnanci klubu.

V neposlední řadě by pro fotbalové týmy měli figurovat jejich fanoušci, kteří také přispívají do klubových pokladen určitou částkou. V České republice jich sice na fotbalové zápasy nechodí takové množství jako v západní Evropě, ovšem jejich přízeň je pro mužstvo neméně důležitá. V zahraničí fandové přispívají do rozpočtů klubů také nezanedbatelnými částkami, které plynou především z prodeje vstupenek a suvenýrů. V českém fotbalovém prostředí nejsou tyto příjmy až tak vysoké. Na vině jsou především menší fanouškovské základny a také ekonomické možnosti obyvatel.

Na fotbalový klub a jeho management je tak často vyvíjen obrovský tlak hned z několika stran. Majitelé, sponzoři a samozřejmě také fotbaloví fandové po nich žádají kvalitní podívanou, která ovšem musí být doložena dobrými výsledky. Ty bývají pro všechny strany

---

³ Nohejl, T. : Sponzoři vyčkávají, jak se aféra vyvine, Mf Dnes 13.5.2004 sport s1

logicky nejdůležitější. O významu každého bodu, o který se na fotbalových trávnicím rozhoduje, se také vyjádřil bývalý reprezentační trenér Karel Brückner v rozhovoru pro internetový server Sport.cz, kde na adresu majitelů klubů a jejich tlaku na trenéry říká : „Zajímají je jen výsledky a body. Doslova se jedná o bodový fetiš na úkor krásy fotbalu. Sestup považují za konec světa. Bojí se odchodu sponzorů. Kdyby se k tomu všichni postavili normálně a brali fotbal jako sport, trenéři by se snad také chovali jinak.“⁴ Právě tato slova reprezentačního trenéra dokazují, že zájem na dobrém výsledku může být veliký. Karel Brückner se v českém fotbalovém prostředí pohybuje dostatečně dlouhou dobu nato, aby mohl tento fakt objektivně komentovat.

Na základě výše uvedených argumentů by nebyla nereálná situace, při níž by někteří kluboví představitelé mohli použít finanční prostředky k ovlivnění výsledků fotbalových zápasů. Netvrdím, že každé fotbalové utkání je ovlivněné, ovšem důvody, které by mohly zapříčinit korupci v kopané, existují. Právě onen tlak, který je vytvářen nejen na klubové managementy, ale i na trenéry a samotné hráče, může být jedním z faktorů, kvůli kterému můžeme označit prostředí, ve němž se fotbal nachází, za korupční.

Dalším důvodem, proč fotbal může být ideálním místem pro korupci, je také fakt, že jednotlivé zápasy řídí rozhodčí, jenž má za úkol dohlížet na dodržování pravidel. Arbitři mají ve svých rukách kontrolu nad průběhem fotbalového střetnutí, jelikož určují, kdy je rámec pravidel překročen. Jejich rozhodnutí jsou platná za každých okolností, i když nemusí být verdikt muže s píšťalkou správný, protože rozhodčí je jenom člověk a může se ve svých výrocích zmýlit.

Někdy může být pochybení neúmyslné pramenící ze špatného vyhodnocení dané situace. Ovšem často se sudí po svých chybách dostávají do podezření, že chybují záměrně ve prospěch jednoho týmu. Mohou tak čelit nařčení z korupčního jednání, jelikož fotbaloví rozhodčí mají ve svých rukách svěřeny určité pravomoci, kterých by při rozhodování neměli jakkoli zneužívat. Ostatně o nabídnutí úplatku hovořil ve sdělovacích prostředcích nejeden fotbalový sudí. Například bývalý rozhodčí Milan Bastl se nechal v deníku Sport slyšet, že mu byl také nabídnut úplatek. „Jelikož jsem s pískáním už před časem skončil, mohu to klidně říci. Ano, za mnou také přišli, ale několik funkcionářů jsem s jejich úplatky vyhodil.“⁵ Podobných vyjádření bychom určitě našli v denním tisku více, ovšem důležitější je fakt, že se fotbaloví arbitři s úplatky mohou setkat častěji, než si důvěřivý fanoušek může myslet. Když

---

⁴ www.sport.cz, rozhovor s Karlem Brücknerem 10.5.2006

⁵ Bastl, M.: Sudí berou desetinásobek, Sport 3.6.2004, s7

k tomu připočteme lidský faktor, není divu, že mohou být rozhodčí terčem korupčních praktik fotbalových manažerů. Ti se totiž v daném prostředí umí dokonale pohybovat.

K tomu bychom měli připočítat ještě další důvod, a tím je sociální postavení rozhodčích. Jelikož v českém fotbale působí sudí na amatérské úrovni, jsou jimi většinou muži, kteří naplno vykonávají svá běžná zaměstnání a teprve poté se mohou věnovat přípravě na práci rozhodčího. Velký problém může v případě rozhodčího představovat především lidská touha po bohatství. „*Obecně uznávaným a nezpochybňovaným názorem zůstává, že základním a nevyčerpatelným zdrojem korupce je lidská touha po zisku či osobním úspěchu. Ona je hnacím motorem korupčního chování jednotlivců a stojí i v pozadí všech procesů jeho institucionalizace.*“⁶ Rozhodčí musí při nabídce úplatku řešit dilema, zda-li na ni kývnout či nikoli. Arbitr si je vědom, že se přijmutím úplatku dopouští trestného činu. Ovšem jak již jsem zmínil, lidská touha po penězích může zvítězit nad zdravým rozumem nebo dobrými mravy. Přijmouti úplatek je často natolik lákavé, že může fotbalový sudí snadno podlehnout tlaku a s úplatkem souhlasit. V takovém případě nemůže rozhodčí podat na hřišti objektivní výkon.

Pokud vezmeme v potaz všechny výše zmíněné faktory, můžeme fotbalové prostředí nazvat korupčním. To samozřejmě neznamená, že korupce je automatickou součástí fotbalu. Spíše by se dalo říct, že prostředí profesionálního fotbalu může ke korupci všeho druhu přímo vybízet. Ovšem nemusí se v zásadě jednat jenom o profesionální fotbal, riziko úplatkářství se objevuje ve všech výkonnostních kategoriích, které nám současná kopaná nabízí. Svědčí o tom například článek, který vyšel v deníku Sport 4.června 2004. Čtenáři se v něm mohli mimo jiné dočíst : „*Funkcionář fotbalového klubu Pištín na Českobudějovicku se při nedělním zápasu svého týmu pokusil uplatit rozhodčího. Za vítězství Pištína nad Štěpánovicemi jim slíbil 1500 korun. Rozhodčí však pokus o úplatek nahlásil okresnímu fotbalovému svazu.*“⁷ Tento příklad jasně ukazuje, že s korupcí v kopané se můžeme setkat také na té nejnižší úrovni.

Ostatně na korupci ještě před vypuknutím kauzy upozornila pořad České televize Nadoraz, ve kterém byly divákům odhaleny korupční praktiky v okresním přeboru na Nymbursku. Však tuto aféru připomínají v deníku Sport i v Mf Dnes ihned potom, co vyplul na povrch největší korupční skandál spojený s profesionálním fotbalem v České republice. I na základě televizní reportáže se problému korupce v českých končinách začala věnovat zvýšená pozornost.

---

⁶ Frič, P. a kolektiv : Korupce na český způsob, G plus G, Praha 1999, strana 35

⁷ A jsou tu další úplatky, Sport 4.6.2004, s7

Důvody, které vedou ke korupci i v nižších soutěžích, jsou zřejmé. I v nich mohou mít některé týmy zvýšenou motivaci, ať již se jedná o postup do vyšší třídy nebo záchranu. V těchto případech může být snaha průběh utkání ovlivnit pomocí úplatků. Zaleží pouze na ambicích jednotlivých klubů a jejich finančních možnostech. Z toho nám jasně vyplývá, že se s fotbalovou korupcí můžeme setkat na jakékoli výkonnostní úrovni.

II.2 Role médií

Fotbal se tedy stal sportem, který může představovat pro korupci živnou půdu. Jelikož popularita kopané neustále stoupá na celém světě a fotbalové zápasy sledují miliony lidí, je v těchto případech velice důležitá práce médií, které bývají často zdrojem potřebných informací pro nejednoho fanouška. V současné době si jednotlivá média významnou roli sportu velice dobře uvědomují : „*Omezíme-li se pouze na české prostředí zjistíme, že všechny velké deníky obsahují sportovní stránky (a jeden deník je dokonce sportu věnován kompletně). Pokud má periodikum ambice usilovat o co nejširší čtenářskou obec, musí dát sportu rozhodně značný prostor.*“⁸ Jsou to tedy právě sdělovací prostředky, které podávají čtenářům zprávy o aktuálním dění v tomto u nás populárním sportu.

Prezentace kopané v denním tisku je tedy velmi důležitá. Redaktoři jednotlivých deníků působí na vědomí příjemce zpráv především svojí publicistikou. Právě tato novinářská činnost může hrát při rozkrývání podobných kauz stěžejní roli. Obecná encyklopedie žurnalistiky definuje publicistika takto : „*Činnost zaměřená k veřejnosti, určená ke zveřejnění. V užším smyslu pojmu činnost spojená se stanoviskem, objasňující události situace nebo myšlenky slovem, zvukem nebo obrazem v tisku, rozhlase, televizi i v tzv. nových médiích (internetu). Na rozdíl od zpravodajství, kde se uplatňují především fakta, publicistika kromě informací obsahuje názor, hodnocení a subjektivní přístup, zahrnuje pojmy, soudy, postoje, kombinuje analytický a syntetický přístup, jejím výsledkem je poznání a eventuálně přesvědčení a získání recipienta.*“⁹ Novinář se tedy při publicistické činnosti snaží čtenáři nabídnout svůj pohled na daný problém. Jejich snahou je především vyvolat u fotbalové veřejnosti určitou reakci nebo diskuzi. Zároveň také zkouší najít různá řešení, která by mohla aféru pomoci vyřešit.

Právě sdělovací prostředky tak mohou hrát důležitou roli při vývoji myšlení každého jedince, jelikož čtenáři většinou chovají k novinářům plnou důvěru. Velice dobře si tento fakt uvědomují také autoři publikace Média a společnost, ve které se o vlivu médií na myšlení

---

⁸ Děkanovský, J.: Sport, média a mýty, Dokořán, Praha 2008, s42

⁹ Osvaldová, B., Halada J. a kolektiv : Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace, Libri, Praha 2007, s164

jedince říká : „*Zájem odborné i laické veřejnosti o fungování médií, úsilí zákonodárců o regulaci mediální komunikace, snahy politiků o proniknutí do médií a lobbyistů o ovlivnění médií, stejně jako nakupování reklamní plochy a vysílacího času inzerenty či boj občanských aktivit proti nadměrnému násilí a samoučelnému sexu v médiích – to vše je založeno na jednoznačném přesvědčení, že média mají významný dopad na jednotlivce i na společnost. Že ovlivňují chování, postoje či názory jedinců, že mohou rozšiřovat obzory poznání, vzdělávat, pomáchat v politickém i spotřebitelském rozhodování, ovlivňovat životní styl (a tím i zdraví), ale také děsit, vyvolávat napětí, navádět ke společensky nežádoucímu jednání či uvádět v omyl*“¹⁰ Právě vlivu na širokou veřejnost se snažili redaktoři deníku Sport a Mf Dnes využít při popisování největšího úplatkářského skandálu, který postihl český fotbal. Díky němu se snažili vyzývat k odstoupení špičky českého fotbalu.

Můžeme pouze spekulovat o tom, jak kladnou nebo zápornou roli v celé aféře sehráli právě čeští sportovní novináři a publicisté. Ač se to může zdát na první pohled absurdní, právě oni mohli mít na průběh celé aféry a její pozdější vývoj velký vliv. Vždyť redaktoři českých periodik jsou povinni čtenáře objektivně informovat nejen o společenském nebo politickém dění, ale také o situaci v nejpopulárnějším sportu v České republice. Pomocí zpráv, nejrůznějších komentářů a sloupků působí na sportovní fanoušky, kteří nechtějí být svědkem předem domluveného zápasu, ale pořádné fotbalové bitvy, ve které o vítězi rozhoduje především fotbalový um, nasazení, dobře zvolená a posléze splněná taktika a v mnoha případech také trocha sportovního štěstí. Ovšem nikoli rozhodčí svými záměrně chybnými výroky.

Každopádně je jisté, že na stránkách denního tisku můžeme spatřit zprávu o jedné události, zaznamenanou hned několika různými jazyky. Právě to představuje největší kouzlo mediálního světa - možnost vyjádřit jednu myšlenku v různých obrazech. Však se o tom také mluví v knize filosofických rozhovorů Václava Bělohradského *Mezi světy a Mezi světy*. Tam je společenství médií charakterizováno slovy : „*Společnost médií charakterizuje obrovská nadprodukce obrazů, obrazů obrazů, výkladů obrazů, informací o informacích; prostě žijeme v jakési síti, v které obíhají sdělení a sdělení o sděleních. Neustále tu nastávají náhodná spojení, zkratky a průniky.*“¹¹ Autor chce ukázat, že ve světě médií jde jedna skutečnost vyjádřit různými způsoby. Důležité je ovšem nabídnout čtenáři objektivně veškeré informace.

---

¹⁰ JirákJ.,Köpplová,B. : Média a společnost – Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace, Portál Praha 2003, s151

¹¹ Bělohradský, V.: *Mezi světy a Mezi světy*, Votobia, Praha 1997, s53

Na základě komentářů mohou poté upozornit čtenáře na určité nejasnosti případně lži, které jim mohou být na novinových listech také nabízeny.

Média mohou tedy hrát nezastupitelnou roli při vytváření každého jedince, který je příjemcem informací z denního tisku. Ale jedná se nejen o formování každého jedince, ale také celé národní kultury. „*Média se také významným způsobem podílejí na formování nejrůznějších projevů kultury dané společnosti, neboť dokážou nabízet totéž sdělení velkému počtu příjemců.*“¹² Důležité je kromě formování projevů kultury nebo jedince také vývoj samotného sportu, v našem případě fotbalu. Jeho prezentace v denním tisku je velmi důležitá, jelikož jsou noviny dennodenně k dostání prakticky pro každého člověka, který o ně projeví zájem.

Po novinářích celá fotbalová veřejnost mimo jiné žádá, aby se snažili práci rozhodčích kontrolovat a čtenáře podrobně referovali nejen o gólech a brankových příležitostech, ale také o případných chybách nebo tendenčním stylu v rozhodování jednotlivých sudích. Zároveň by měli mít sportovní žurnalisté přehled, zda-li se podobně špatně odpískaná utkání u jednotlivých arbitřů neopakují.

Výkony rozhodčích sice známkuje delegáti svazu, kteří jsou na fotbalovém zápase osobně přítomni, ovšem i ti by měli být pod drobnohledem žurnalistů. Jelikož i oni se mohou stát obětí úplatkářských kauz a manipulovat se známkami, které rozhodčím za jejich výkon přidělí. Koneckonců v České republice byli do úplatkářské aféry zapojeni i delegáti Českomoravského fotbalového svazu. Někteří z nich se také museli za své provinění zpovídat před soudem. Novináři by měli umět nejen zhodnotit výkon rozhodčího na hřišti, ale také ho porovnat se známkou od delegáta utkání. Takový žurnalista má pak dostatek prostoru, aby špatně odvedenou práci podrobil kritice v celostátním tisku. Na základě informací z novin si pak čtenář dokáže udělat vlastní názor na utkání.

II.3 Média a korupce

Kvůli vlivu médií na společnost, na její myšlení a samotný vývoj, se mohou dostat do podezření z korupčního jednání také samotní novináři. Je nezpochybnitelné a na základě odborné literatury prokazatelné, že články v novinách mohou zásadně ovlivnit myšlení jedince, jeho povědomí o tom, co se ve sportu děje a také mohou utvářet určité postoje, které čtenář k danému problému zaujme.

---

¹² JirákJ., Köpplová, B. : Média a společnost – Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace, Portál Praha 2003, s83

I proto zde může být snaha ovlivnit samotné novináře. Ve fotbale hrají v tomto případě prim kluboví manažeři, kteří se snaží působit svým vlivem na redaktory jednotlivých periodik. Samozřejmě každý z nich má zájem na tom, aby jeho klub dobře prezentován v médiích před širokou veřejností. Tímto způsobem se snaží na svou stranu získat co nejvíce fotbalových fanoušků. Denní tisk jim prostřednictvím novinových stránek může v této snaze velmi dobře posloužit, jelikož může obsahem článků ovlivňovat mínění potenciálních fandů.

Problém by mohl nastat, pokud by novinář začal zneužívat svého postavení vůči čtenářovi. Neboť lidé, jež hltají informace z novin nebo televizí, často nemají možnost zkontrolovat správnost nabízených informací. „*Novináři jsou, podobně jako lékaři, profesí, v níž existuje informační nerovnost mezi poskytovatelem a příjemcem. Posluchač či čtenář obvykle není schopen ověřovat kvalitu informace, které jim poskytují.*“¹³ Čtenářům tak často nezbývá než redaktorům periodik důvěřovat a pokládat jejich zprávy za pravdivé. Navíc možnost dopátrat se k těm správným informacím může být pro čtenáře velmi komplikovaná, v některých případech až nereálná.

Pro příklady, jak si jednotlivé kluby novináře hýčkají, nemusíme chodit daleko. Svědčí o tom například zimní přípravy předních českých klubů. Stalo se již tradicí, že přední tuzemské kluby jezdí na soustředění za lepšími klimatickými podmínkami. V posledních letech jsme se stali svědky toho, že s některými týmy odlétají za teplem také sportovní novináři nebo fotografové. Podobné „výlety“ novinářů jsou financovány výhradně z klubových peněz a již tento fakt představuje druh nepřímé korupce. K tomu můžeme přiřadit také skutečnost, že kromě zahraničních cest, navštěvují žurnalisté různé klubové akce. Jedná se vesměs o rauty nebo oslavy nějakého jubilea. I na podobné akce jsou většinou pozváni novináři z předních českých periodik.

Je tedy jasné, že se kluboví představitelé mohou snažit informace podávané fanouškům přes média ovlivnit ve svůj prospěch. Je nutné, aby samotný klub byl před veřejností dobře prezentován nejen v novinách, ale i na televizních stanicích nebo v rádiích. Výhody, které to takovým týmům může přinést jsou nezanedbatelné. Představuje je především přízeň fotbalových fandů a štedrost sponzorů. Dobré jméno může do klubu také přilákat fotbalové posily, které dají angažmá v takovém týmu přednost.

Pro tištěná média je v dnešní společnosti důležitá prodejnost jejich produktů, a právě proto se snaží jednotlivá periodika studovat čtenářkou obec a odhadovat její chování a postoj.

---

¹³ Frič, P. a kolektiv : Korupce na český způsob, G plus G, Praha 1999, s206

V jednotlivých médiích tak pracují lidé, kteří jsou schopny publikum dokonale číst a studovat. Novináři pak velmi dobře vědí, jakým způsobem mají o určitých událostech čtenáře informovat. Chování publika je také pro jednotlivá periodika důležité pro získání zpětné vazby. Na publiku jednoduše řečeno mohou redaktoři zjistit, do jaké míry jsou se svou prací úspěšní. V knize média a společnost se o zkoumání publika, to zahrnuje v našem případě hlavně sportovní fandů, píše: „*Pozornost komerčního i nekomerčního výzkumu publika se soustřeďuje především na dvě věci : na to, jaké je to či ono publikum, jak je veliké, jaké má vlastnosti, jaké společné sociodemografické rysy mají jeho příslušníci, jak se může dál vyvíjet, a na to, jak se publikum chová, jak nakládá se sděleními, která mu média nabízejí či vnucují, jak jim rozumí, jak si je interpretuje a jak je užívá. ... Jde tedy o to, zda je publikum médií manipulováno, či zda média využívá ke svému prospěchu, zda je pasivním konzumentem dodaných obsahů, nebo si je aktivně vybírá a dává jim vlastní význam.*“¹⁴

Kolikrát tedy novináři přesně vědí o čem a jakým způsobem mají psát, aby jejich vliv na určitou skupinu čtenářů byl co největší a aby byly dotyčné noviny hojně prodávány. Člověk, který je v současné době obklopuván médii ze všech stran, je proti jejich moci prakticky bezbranný. Je jasné, že jednotlivá média mohou s publikem dokonale manipulovat a také ho zásadním způsobem ovlivnit. Záleží ovšem na každém jedinci jak aktivně nebo pasivně bude k informacím z médií přistupovat.

Jak již jsem se výše vyjádřil, čtenář a médium se vzájemně potřebují a jejich vzájemná spokojenost je pro obě strany velice důležitá. Člověk, který noviny pravidelně čte, z nich získává nepřehledné množství informací, podle kterých se může orientovat nejen ve světě fotbalu. Majitelé periodik mají zase pochopitelně zájem na tom, aby jejich noviny byly co nejvíce nejen prodávány, ale také oblíbené. Čím více výtisků se dennodenně na novinových stáncích a trafikách prodá, tím více finančních prostředků inkasují majitelé novin za reklamní plochu pronajímanou v tisku.

Novináři se tak snaží, aby jejich periodikum oslovilo co nejširší skupinu obyvatelstva. S tím je propojen také růst jejich popularity. V tomto směru má MF Dnes výhodu, jelikož se na rozdíl od deníku Sport, zaměřují na různé skupiny obyvatel. Naproti tomu Sport je zaměřen výhradně na sportovní publikum. S tímto zaměřením nemá tento deník v české republice žádnou konkurenci.

Čtenáři, pakliže chtějí být dostatečně obeznámeni s problémem, musí o něm nasbírat množství informací. Na jejich základě má fanoušek o celé situaci výborný přehled. Díky

---

¹⁴ Jan Jiráček, Barbara Köpplová : Média a společnost – Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace, Portál Praha 2003, s86

němu si může vytvářet na kauzu vlastní názor, hledat spojitosti mezi jednotlivými informacemi, sledovat vývoj celého problému směřujícím k nějakému konci, analyzovat chování samotných aktérů kauz a mnoho dalších poznatků.

Sportovní publicisté nabízejí svým čtenářům množství komentářů, sloupků a různých úvah, které se problémem zabývají. Navíc v období, kdy vypukne korupční skandál v tak populárním sportu, jakým fotbal u nás bezesporu je, patří ony komentáře k velmi oblíbené četbě. S podobnými aférami doslova stoupá jejich význam. V obou denících, které jsem při své práci sledoval, se komentáře a úvahy pravidelně objevovaly.

Pomocí sportovní publicistiky tak probíhá jakýsi dialog mezi píšícím novinářem a příjemcem jeho zpráv. Jelikož příjemce s informací, kterou mu médium sděluje, nějakým způsobem nakládá a využívá pro svůj prospěch, hraje publicistika a věci s ní spojené obrovskou roli při vývoji myšlení mnohých obyvatel.

III. Analýza mediální výstupů

III.1 Novináři a jejich publicistika

III.1.1 První obvinění

Poprvé jsme se z tisku o vypuknutí korupční aféry v českém fotbale dozvěděli v pondělí 3.května 2004. Obě periodika umístila zprávu o zatčení sportovního manažera 1. Fc Synot Jaroslava Hastíka, který si dával schůzku s fotbalovým arbitrem Stanislavem Hruškou, na titulní stranu svých vydání. Na základě poskytnutých informací jsme se dozvěděli, že Policie České republiky obvinila oba zadržené z korupce související se zápasy 1.FC Synot. Prvně jmenovaný měl u sebe v kufříku připravených 175 000 korun v hotovosti, které měli být určeny právě rozhodčímu Hruškovi za utkání se Spartou. To se hrálo asi před měsícem a Synot porazil Spartu 2:0.

„*Korupční superskandál!*“¹⁵ Tak tímto dosti razantním nadpisem uvedl článek deník Sport, který kromě titulní strany věnoval tématu celou dvojstranu pondělního vydání. Redaktoři z tohoto sportovního deníku zaujali od začátku velmi nekompromisní postoj k poměrům v českém fotbale. Ke svazovým šéfům mířila často ostrá kritika, především od redaktorů Lud'ka Mádlů nebo Pavla Procházky. Druhý jmenovaný ve své poznámce o problému píše : „*Zpochybněn je ale především celý český fotbal, který v posledních deseti letech korupci vždy ututlal. A teď najednou tři obří mediální skandály během pár týdnů! A další, jak varují policisté, mohou ještě přijít! Tím je vážně zpochybněno i současné vedení ČMFS. Vnímavější fotbalový příznivec si odpoví sám, kdo ze všech těchto případů zatím těžší.*“¹⁶ Autor komentáře upozorňuje na možné selhání v nejvyšších místech českého fotbalu, tedy na vedení ČMFS, dále upozorňuje na fakt, že další případy ještě mohou spatřit světlo světa v následujících týdnech či měsících.

Filip Savier z Mf Dnes také poukazuje na špatný styl práce ve vedení fotbalu. Důležité pro něho je celou kauzu především došetřit, aby nezanechala špatný stín nad celou ligu. Redaktor také zmiňuje případ, kdy v České televizi vystoupil fotbalista hrající okresní přebor na Nymbursku, který upozornil na korupci ve fotbale na nižší úrovni. Tato kauza podle něho vše odstartovala. „*Jisté je, že špinavý kredit ligy viděl každý. Každý, kromě většiny funkcionářů. Ti prohlédli až nyní po "domino efektu" v této sezoně. Spustil ho Radek Váňa odhalením korupce v nižších soutěžích na Nymbursku a vlna skandálů dospěla přes stále nevyjasněnou plzeňskou kauzu a podezřelý doživotní trest pro rozhodčího Kašného až k*

---

¹⁵ Korupční superskandál!, nadpis deník Sport 3.5.2004, s10

¹⁶ Procházka, P., Vše zpochybněno, Sport 3.5.2004, s11

*benzinové pumpě do Vyškova.*¹⁷ Autor dává do spojitosti poslední známé kauzy, které se ve fotbale objevily.

Oba žurnalisté se ve svých komentářích vracejí k posledním případům, u nichž bylo podezření z korupce. Šlo především o spekulace, které se objevily v Plzeňském deníku a informovaly o údajném vypuštění zápasu domácí Viktorie s tehdy mistrovským Baníkem Ostrava. V souvislosti s tímto případem jsme také mohli postřehnout hlasy, podle kterých si na zápas někteří domácí hráči vsadili v sázkových kancelářích, ovšem toto obvinění se jim nepodařilo prokázat.

Druhým skandálem byly hrubé chyby rozhodčího Dvořáčka s asistentem Kašným v zápasu Sparta-Viktoria Žižkov, což byl pro pomezního sudího poslední zápas, neboť byl poté vyřazen z listiny rozhodčích. Právě doživotní distanc pro jednoho z rozhodčích působí pro oba publicisty podezřele. Pavel Procházka s Filipem Saiverem jakoby chtěli na základě korupční aféry vyvolat důkladné prošetření i těchto dvou případů, které oba vyšuměly do ztracena.

Deník Mf Dnes se prostřednictvím svého východomoravského redaktora Jaroslava Chudary snaží na celý problém pohlédnout i z opačné strany, když ve svém článku z pondělí 3. května píše: „*Případ však provází řada nejasností. Proč by průměrný tým Synotu, který nebojuje o evropské poháry ani o záchranu, měl mít tak enormní zájem na výhře? Z jakého důvodu by uplácel?*“¹⁸ Již samotný název článku Jaroslava Chudary, který se mimo jiné zabývá také případy korupčního jednání z minulosti, působí dost výstižně, a sice „*Kauza Hastík? Faul na Synot!*“ I podle tohoto nadpisu je patrné, že autor článku upozorňuje také na pochybnosti, které by se kolem případu mohli objevit.

Svůj postoj obhajoval redaktor především nejasnou motivací Synotu a opíral se též o fakt, že samotný zápas, který měl být ovlivněný, proběhl zcela bez závažných chyb ze strany rozhodčích. Tato skutečnost se na základě výpovědí novinářů, fanoušků i samotných fotbalistů objevuje nejen v MF Dnes, ale i v deníku Sport. Ten se na tento fakt také snaží upozornit, ovšem nevěnuje mu takovou pozornost jako redaktoři v MF Dnes. Ti na straně 6 otiskli některé reakce fanoušků, v nichž jeden říká: „*Já na tom zápase byl a pak jsem si ho ještě pustil na videu. Tady nemohla být vůbec řeč o ovlivnění ze strany rozhodčích.*“¹⁹ Většina ze svědků, kteří byli v deníku uvedeny se tedy shoduje na tom, že zápasy byly řízeny

---

¹⁷ Saiver, F., Fotbal je žumpa, MF Dnes 3.5. 2004, s8

¹⁸ Chudara, J., Policie našla 175 000 Kč. Úplatek?, MF Dnes 3.5.2004, s8

¹⁹ Co si myslí fanoušci, MF Dnes 3.5 2004, s6

standardním způsobem. Rozhodčí podle jejich názoru neovlivnil výsledek utkání zásadními chybami ani tendenčním stylem rozhodování.

V obou listech jsme se v následujících dnech mohli o kauze pravidelně dočítat. Jelikož se jedná o sport, který se u nás těší velké popularitě, bylo jasné, že se média budou tímto problémem dopodrobna zabívat. Obzvláště poté, co pronikla na veřejnost zpráva od tehdejší tiskové mluvčí Policie ČR Blanky Kosinové, že podobných případů může přibývat. Na tuto skutečnost upozorňují oba listy s tím, že bude zajímavé sledovat, koho Policie ČR dále obviní. „*Policejní mluvčí Blanka Kosinová naznačila, že toto zatčení bylo jen úvodem k dalším odhalením. Na případech podplácení v prvoligovém fotbale podle ní pracuje policie již delší dobu.*“²⁰ To byla informace, která fotbalovou veřejnost zajímala možná nejvíce, jelikož tím byl potvrzen fakt, že celá aféra událostmi z čerpací stanice teprve začíná.

Referování o problému bylo z obou stran dosti podobné, ovšem jednu odlišnost v přístupu redaktorů periodik bych přeci jenom zmínil. Byla zapříčiněná především rozdílným zaměřením jednotlivých novin. A tak zatímco v deníku Sport nám byly nabízeny články, rozhovory nebo komentáře psány z ryze sportovního hlediska, v Mladé frontě Dnes nám vypuknutí korupční kauzy přiblížil svým vyjádřením také čerpadlář, který byl v dobu zatýkání momentálně ve službě. A tak jsme dozvěděli pocity a zážitky člověka, jenž se stal svědkem začátku celého procesu.

Pro žurnalisty z médií všech druhů představovala kauza vynikající téma. Nejen pro jednotlivé noviny a časopisy, ale také pro televizní zpravodajství nebo internetové servery. Korupční aféra tak začala plnit sdělovací prostředky stále novými zprávami, komentáři, rozhovory, atd. Novináři vymýšleli k tématu různé úvahy, v níž se snažili hledat souvislosti v jednotlivých informacích. Mf Dnes a deník Sport nezůstali v tomto ohledu nijak pozadu. Téma zabralo v následujících týdnech mnoho prostoru na stránkách těchto novin, obzvláště pak ve Sportu bylo kauze věnováno hodně novinového listu.

Kauza byla pro sportovního fanouška takovou ránou, že by jiné než podrobné informování o problému žurnalistům fotbalová veřejnost neodpustila. Bylo tedy povinností novinářů objasňovat čtenářům okolnosti jednotlivých případů, aby si každý jedinec dokázal zaujmout k problému vlastní stanovisko.

V úterý 4.května 2004 přichází Mf Dnes s podezřením, že za korupcí ve fotbale stojí kursová sázka. Redaktoři listu poukazují na fakt, že do impéria majitele fotbalového klubu 1.FC Synot Iva Valenty patří také sázková kancelář Synot-tip. Jelikož papírovým favoritem

---

²⁰ Chudara, J., Kauza Hastík: faul na Synot, MF Dnes 3.5.2004, s6

utkáni byla pražská Sparta, dalo se na domácí mužstvo vsadit ve velmi výhodném kursu. Redaktoři z Mf Dnes se opírají o nejmenovaného policejního důstojníka, kterého uvádějí jako zdroj svých informací. Náměstek protikorupční policejní služby Milan Šiška pak k tomu na upřesnění v listu dodává : „*Jsmo na samém začátku, takže ještě nemůžeme úplně přesně říct, co bylo motivem jejich jednání. Ale je pravda, že sázení je jedna z našich vyšetřovacích verzí.*“²¹ Tuto informaci převzali od svých kolegů z Mf Dnes také novináři z deníku Sport. Ti tuto zprávu uvedli ve svém středečním vydání s odkazem na článek, který byl o den dříve uveřejněn v Mf Dnes. I když kurzovní sázky dávají jako důvod ke korupci svou logiku, nepodařilo se podobné spekulace policistům nijak prokázat.

Obě periodika přicházejí v úterý s informací od vyšetřujících orgánů, která uvádí, že další obvinění budou pokračovat v následujících dnech, což ukazovalo na fakt, že se korupce v českém fotbale dostatečně zabydlela. Pavel Procházka fotbalovou korupci ve své úterní poznámce komentoval takto : „*Dokonce se dá říct, že se v leckterých klubech a u leckterých funkcionářů stala pracovní metodou. Podplácí se a všech úrovních, televizní kauza Váňa budiž toho důkazem.*“²² Vůbec celá redakce deníku Sport zaujala vůči korupčníkům a jejich praktikám postoj nulové tolerance známý spíše z politického prostředí. Ať již to byly názory prezentované již zmíněným Pavlem Procházkou nebo dalšími redaktory listu Luděkem Mádlem, Pavlem Hartmanem či Karlem Häringem, vždy šlo o tvrdou kritiku směřující především na nejvyšší generalitu českého fotbalu.

Svazoví funkcionáři byli těmto žurnalistům největším trnem v oku z jednoho prostého důvodu. Jelikož právě oni mají ve svých pravomocích možnost nastavit pravidla soutěže tak, aby nebyl pochyb o její regulérnosti. V tu chvíli však ještě nikdo nevěděl, jaké skutečnosti vyplují na povrch s dalšími případy. Mám teď na mysli především přepis policejních odposlechů tehdejšího předsedy komise rozhodčích Milana Brabce s žižkovským manažerem Ivanem Horníkem, ale tomu se ještě budu věnovat později.

V deníku Sport dostávají hodně prostoru také internacionálové a bývalí fotbalisté, aby mohli vyjádřit své názory k aktuálnímu fotbalovému dění. Ve středečním vydání se objevil komentář bývalého hráče Sparty a české reprezentace Jana Bergera, který sice volá po přísném potrestání hříšníků, současně si je ovšem vědom toho, jak těžké bude úplatkářství dokázat. K případnému výsledku vyšetřování se staví spíše skepticky, když říká : „*Podle mě zase všechno vyšumí. Jako předešlé aféry. To by museli chytnout aktéry případu přesně ve*

---

²¹ Šiška, M., Za korupci ve fotbale jsou zřejmě sázky, MF Dnes, 4.5.2004, s5

²² Procházka P., Snílek Komňacký, Sport 4.5.2004, s16

*chvíli, kdy si úplatek předají.*²³ Ostatně s podobným názorem jsme se mohli setkat u velké části veřejnosti. Nemůžeme se vůbec divit, že někteří fotbaloví fandové byli událostmi, které se v kopané odehrály, rozladěni natolik, že jejich důvěra v tvrdý postih byla na základě zkušeností z kauz minulých velmi malá.

Právě tyto čtenáře jistě zaujal místy až nekompromisní postoj redaktorů z deníku Sport. Musíme ovšem dodat, že tito novináři se na odhalování korupce nepodíleli žádnou investigativní činností. Je jasné, že se žurnalisté nemohou dostat k takovým informacím jako Policie ČR, ovšem právě investigativní práce novináře může odhalit protiprávní jednání, jak jsme se o tom přesvědčili v některých jiných aférách. Pravdou však zůstává, že se jednalo o kauzy z jiného prostředí, než fotbalového.

Ve středu 5.května se ke čtenářům donesla prostřednictvím tištěných médií zpráva o dalším zápase, který měl být ovlivněn ve prospěch 1.FC Synot. Podle informací převzatých od policie, by se mělo jednat o výhru 3:1 v Blšanech. Potvrdili se tak zprávy, že první obvinění nebude zdaleka jediné, které spatří v následujících dnech světlo světa. I když se zatím vždy jednalo o tým 1.FC Synot, objevily se v novinách spekulace, podle kterých bude do aféry zapleteno daleko víc klubů z fotbalové ligy.

MF Dnes uveřejnila ve středu dosti ironickou poznámku Filipa Saivera, ve které autor de facto říká, že podobné jednání je v českém fotbale bráno jako samozřejmost. Uvádí to na příkladu Synotu, kterému nešlo o evropské poháry ani o záchranu a pokud opomeneme kursovou sázku, neměl teoreticky klub k ovlivňování výsledků žádný důvod. Redaktor listu k příčinám korupce uvedl : *„Uplácelo se proto, že je to v české lize zkrátka temným zvykem. Až jakousi zvrhlou "slušností". Třeba lidé z domácích klubů uvažují takto: Ne, nepotřebujeme nutně vyhrát. Ale nezaplatit? Bože, jak bychom pak vypadali! A platí jen proto, aby si paradoxně nezničili vlastní kredit. Aby nepošlapali vlastní čest.*²⁴ Komentáři nechyběla trocha ironie, která měla ukázat na praktiky některých manažerů. Jednalo se také o určitou reakci na zveřejnění dalšího případu. Navíc ne jeden fanoušek a s ním samozřejmě také novinář s napětím čekali na další případy, které měly teprve vyplout na povrch.

III.1.2 Svaz pod palbou kritiky

Pavel Hartman z deníku Sport nabídl čtenářům analýzu dění v jednom z nejpopulárnějších sportů v České republice. Jako její výsledek zmínil hlavně opakovaná pochybení představitelů ČMFS. Na základě těchto informací žádá obměnu fotbalové generality v České republice.

²³ Berger, J., Rozhodčí štvou i mě, Sport 5.5.2004, s9

²⁴ Saiver, F., Jsme slušní. Uplácíme, MF Dnes 5.5.2004, s6

„Podobných semínek, z nichž klíčí nedůvěryhodnost je mnoho. Co by je pomohlo zahubit? Určitě výměna strážní na Strahově. Koho by tam fotbal potřeboval? Ekonomicky zajištěné osobnosti, které nejsou svázaní se současným prostředím.“²⁵ Komentátor deníku Sport nabízí svůj osobní pohled na řešení vzniklé situace. To spočívá v odvolání lidí, kteří měli v nejvyšších místech českého fotbalu obrovskou moc.

Ve stejný den vychází v deníku Sport také komentář Karla Häringa zabývající se stejným problémem. S tím rozdílem, že hlavní díl zodpovědnosti je zde přikládán šéfovi komise rozhodčích. Tuto funkci v té době zastával Milan Brabec. Právě on měl na starosti práci fotbalových sudích, kteří v korupčním skandálu obsadili jednu z hlavních rolí. *„Bud' Brabec neví, co provádějí jeho podřízení za jeho zády, neumí se udělat pořádek a tudíž by měl podat demisi. A nebo to ví. Tuplem by tedy neměl se složením funkce otálet.“²⁶* Jak již je vidět z krátké ukázky, redaktor deníku Sport vyzývá Milana Brabce k rezignaci na svou funkci. Předseda komise rozhodčích čelí v komentáři ostré kritice, když mu je vytykáno především nezvládnuté řízení mužů s píšťalkou.

Je zajímavé, že v ten samý den vybízí vládce českého fotbalu k rezignaci také Filip Saiver z Mf Dnes. Ten se v listu věnuje výhradně sportovní publicistice a hlavně fotbalu samotnému. I on upozorňuje na špatně nastavená pravidla fotbalu v České republice, za něž by měli nést jejich autoři zodpovědnost. *„Jde totiž o muže, kteří fotbal před propast dovedli. A nejsou podle všeho schopni odvrátit pád. Z tohoto důvodu by měli odstoupit, což sami od sebe těžko udělají. Ať jsou tedy sesazeni. Předseda fotbalového svazu Obst, šéf komise rozhodčích Brabec a další bojovali proti špíně tak, že na ni házeli prostěradla a mysleli, že sama zmizí.“²⁷* Autorovi komentáře se dále nelíbí ani to, jakým způsobem se představitelé fotbalového svazu k celému problému postavili. Kritizuje také jejich chování po zveřejnění celého případu. *„Sledovat pak výroky či postoje fotbalových bossů je jedinou zábavou, která skandál provází. Vlastně spíš tragikomedií. Se směsicí údivu a trapnosti lze pozorovat, jak se lidé z fotbalového vedení smaží v bezmocné snaze zachovat si zbytky vlastní důstojnosti. Kauza se zatím valí bez jejich vlády dál.“²⁸* Filip Saiver se z komentátorů MF Dnes věnoval nejvíce problému korupce ve fotbale, který se od jara roku 2004 stal hlavním tématem pro sportovní veřejnost. S trochou nadsázky by se dalo říct, že tento redaktor prezentoval názor celého listu na tuto kauzu.

---

²⁵ Hartman, P., Co očistí český fotbal? Obměna vedení, Sport 6.5.2004, s10

²⁶ Häring, K., Na co Brabec ještě čeká, Sport 6.5. 2004, s10

²⁷ Saiver, F., Nechte už fotbalu, jděte těžit písek, MF Dnes, 6.5.2004, s8

²⁸ Saiver, F., Nechte už fotbalu, jděte těžit písek, MF Dnes, 6.5.2004, s8

Tím, co nás jednotlivé dny v novinách pravidelně provázelo, byly informace o dalších obviněných z korupce. Jednalo se buď o spekulace, které se věnovaly dalšímu vývoji událostí, nebo o informace s dalšími ovlivněnými zápasy. Nutno dodat, že se jednotliví žurnalisté odvolávali na informace od policejní tiskové mluvčí Blanky Kosinové. Na začátku příštího týdne se již čtenáři dozvídají o dalších třech rozhodčích, kteří se do kauzy zapletli.

První týden obě periodika věnovala skandálu mnoho prostoru na svých stranách. Množství článků postupem času ubývalo, což souviselo především s intenzitou nových informací, které na veřejnost dostávaly postupem času. Samozřejmě když se objevila nová obvinění nebo nějaká skutečnost, bylo jí poskytnuto dostatek prostoru. V deníku Sport byla v takových případech častokrát vyhrazena celá dvoustrana. V tomto ohledu byla Mf Dnes znevýhodněna především kvůli svému všeobecnému zaměření, který nedovoloval redaktorům zabírat tímto tématem tolik místa.

Luděk Mádl v jednom ze svých komentářů reaguje na výroky tehdejšího předsedy ČMFS Jana Obsta, jenž se nechal v jednom z rozhovorů slyšet, jak škodí zveřejňování korupce českému fotbalu. Na jeho slova redaktor Sportu reaguje : „*Obst a spol. mají z dalšího rozrůstání aféry panickou hrůzu. Že prý škodí českému fotbalu. Ale kdepak? Vyšetřování korupčních případů může poškodit pouze zájmy a postavení těch lidí, kteří český fotbal stáhli na dno korupční bažiny.*“²⁹ Autor vnímá situaci v českém fotbalovém prostředí jako těžkou krizi, kterou si ovšem musíme důkladně projít, abychom mohli fotbal u nás patřičně očistit. Podle jeho slov mají funkcionáři strach, aby jim další a další obvinění nezlomila vaz.

V deníku Sport byla čtenářům také nabídnuta polemika Marka Bílka s Pavlem Procházkou, zda-li odvolat či neodvolat Jana Obsta. Prvně jmenovaný má o odvolání předsedy ČMFS jasno, když svůj názor odůvodňuje přirovnáním ČMFS ke klasické firmě. Jana Obsta ukazuje jako šéfa, který však vede společnost špatným způsobem, a proto by měl být odvolán. Opačný postoj zaujal v polemice, možná trochu překvapivě, jeden z největších kritiků svazu Pavel Procházka. Ten o Obstovi hovoří jako o demokratovi, který byl na vedení takové instituce příliš měkký. Zároveň dodává, že po jeho odvolání by vedení svazu vzali do rukou ještě méně schopní lidé než byl Jan Obst.

V pátek 14.května se na titulní straně Mf Dnes objevila informace, podle které by mohlo být v souvislosti s korupcí vyšetřováno až 14 týmů 1 fotbalové ligy u nás. Kdyby se měl takový scénář naplnit, znamenal by absolutní zkázu pro český fotbal. Redaktor samozřejmě dodává, že bude muset Policie ČR případy nejprve řádně vyšetřit. Pokud však bude úspěšná a

---

²⁹ Mádl, L., Pletete se, pane Obste, Sport 12.5.2004, s4

podají se jí všechny případy dotáhnout do konce, mohla by tato pro fotbal tragická situace doopravdy nastat.

Deník Sport přinesl čtenářům tuto zprávu o den později s odkazem na páteční vydání Mf Dnes. Jelikož si nikdo nedovedl představit, jak by se případy za dané situace vyvíjely, hovořila obě periodika o možné apokalypse českého fotbalu. Luděk Mádl nazval tímto slovem i svůj komentář v deníku Sport, ve kterém říká : „*Apokalypsou by pro český fotbal bylo vyřazení čtrnácti klubů z nejvyšší soutěže, k ničemu takovému však podle všeho nedojde. Z takového zmatku by se totiž český fotbal zpatoval 20 let.*“³⁰ Autor článku si plně uvědomuje, že do takové šířky se korupční skandál nerozroste. I když se později objevily i další týmy, které se do aféry zapletly, nepodařilo se korupci všem čtrnácti týmům fotbalové ligy prokázat.

25.května reaguje ten samý publicista na zprávu z jednání fotbalové generality, na které se rozhodlo o neodvolání předsedy komise rozhodčích Milana Brabce. Luděk Mádl se pozastavuje především nad morálním chováním lidí zodpovědných za korupci. Ti totiž nejsou schopni vyvodit ze svých chyb osobní zodpovědnost. „*Navzdory tomu, že pět jeho oveček policie obvinila z korupčního jednání, předsedu komise rozhodčích Milana Brabce ani nenapadne složit funkci. Nebo alespoň její výkon pozastavit až do vyřešení případu. Tak se podobné aféry řeší ve slušné společnosti. Nikoli na půdě ČMFS.*“³¹

K tomuto názoru se přidává i bývalý internacionál Jan Berger, jenž o Brabcově budoucnosti říká : „*Brabec by měl odejít. Ať je to, jak chce, pokud se tvrdí, že by se to konečně mělo dělat jinak, tak s čistým stolem, a novými lidmi.*“³² Jan Berger pro změnu nabádá k tomu, aby se do řešení korupčních problémů pustili osobnosti, kteří nemají podíl na vzniklé situaci.

Nad stejným faktem se pozastavují také novináři v Mf Dnes argumentující především tím, že pokud jsou samotní rozhodčí potrestáni, prozatím v disciplinárním řízení, tak by měl logicky pykat i jejich předseda. Jinak první potrestání rozhodčích Filip Saiver vítá. Ve své krátké poznámce to označuje doslova za den, jenž by měl vstoupit do historie : „*I tak to byl včera pro český fotbal historický den: po dlouhých letech z vedení fotbalu otevřeně zaznělo, že korupce existuje. Ne v náznacích, ale veřejně a jmenovitě. Korupce už od včerejška není fatou morgánou. Sedm lidí zevnitř fotbalu říká: Je to skutečnost.*“³³ Autor nejen oceňuje příznání

---

³⁰ Mádl, L., Apokalypsa?, Sport 15.5.2004, s2

³¹ Mádl, L., Šaškárna, Sport 25.5.2004, s7

³² Berger, J., Brabec měl odstoupit, Sport 26.5.2004, s13

³³ Saiver, F., Byl to historický den, MF Dnes 29.5.2004, s1

korupce od orgánů fotbalového svazu, zároveň poukazuje na nutnost případy dořešit do zdárného konce.

III.1.3 Čekání na trest

Pro oba deníky bylo typické, že svou kritikou se zaměřovaly především na představitele ČMFS. Méně se již psalo o samotných rozhodčích, jež úplatek přijali nebo o klubových manažerech. Ti naopak peněžní motivaci arbitrům nabízeli. Právě na ty se ve své poznámce zaměřil Luděk Mádl. Naráží na fakt, že pokud byli za přijímání úplatku potrestáni rozhodčí, musí být potrestán i ten, kdo peníze nabízel. Redaktor listu tedy zaměřil svou kritiku na klubové funkcionáře. Těm určitě nepomohlo, že počet ovlivněných utkání se stále zvyšoval. „Z toho by plynulo, že k podvádění docházelo u funkcionářů Synotu opakovaně. V takovém případě by klub neměl stihnout žádný menší trest než-li nekompromisní vyloučení z ligy.“³⁴ Po dlouhé době se v novinách objevila opět kritika fotbalových „šíbrů“. Jinak se komentátoři věnovali hlavně svazovým funkcionářům, i když provinění klubových manažerů je neméně závažné. To samé platí pochopitelně i o mužích s píšťalkou, jejichž morální kredit klesl hodně hluboko.

Můžeme pouze spekulovat o tom, do jaké míry se snažili žurnalisté prostřednictvím svých komentářů a úvah ovlivnit veřejné mínění v neprospěch čelních představitelů ČMFS. Je možné, že redaktoři chtěli svými názory bojovat za změnu ve vedení českého fotbalu. Nasvědčoval by tomu fakt, že nejvíce negativních komentářů směřovala právě do těchto míst, i když by se daleko větší pozornost mohla věnovat i dalším strůjcům korupčních praktik.

Zhruba měsíc po vypuknutí skandálu se v novinách objevila informace o tom, že mezi obviněnými by mělo figurovat také majitel Synotu Ivo Valenta. Deník Sport odkazuje na článek, který byl otištěn v Hospodářských novinách. Ty přinesli informaci, že pozornost policie se upíná také k majiteli fotbalového klubu.

Fotbalový tým z Uherského Hradiště se dostal do svízelné situace, jelikož to byl právě Synot, který byl prozatím obviněn z manipulování výsledků. O těžké situaci, do níž se klub dostal, hovoří ve svém dalším komentáři Luděk Mádl : „V té pozici je ale pořád sám. Zůstane to tak? Policie donedávna naznačovala, že obviní skoro celou ligu. Jenže pořád dokola se všechno točí jen kolem Synotu. Že by obětní beránek, který si to vybere za všechny ostatní?“³⁵ Tento komentář vyšel jako reakce na další dva sudí, kteří byli v kauze Synot obviněni. Nejen

³⁴ Mádl, L., Dnes rozhodčí, zítra Synot, Sport 29.5 2004, s5

³⁵ Mádl, L., Synot v loji, Sport 11.6.2004, s7

redaktorovi Sportu, ale i fotbalovým fanouškům bylo jasné, že klub ze Slovácka toho má na svědomí poměrně dost.

Luděk Mádl ovšem nedočkavě vyhlíží další obviněné týmy, jak od počátku avizovala policie. Spekulace o dalších obviněných se objevily v deníku Sport v sobotu 3.června. Až deset dalších týmů, sedm z první a tři ze druhé ligy, by se mohlo zaplést do korupční aféry. Mezi jednotlivými kluby je zmíněný také historicky nejslavnější a nejúspěšnější tuzemský tým pražské Sparty. Spekulace proti týmu z Letné se ovšem nepotvrdily a i na odhalení dalších hříšníků si musejí čtenáři počkat.

Mf Dnes přichází začátkem července s informací, že dalším stíhaným klubem budou severočeské FK Teplice. Ani fotbalový tým z Teplic však nebyl v dalším průběhu kauzy shledán vinným, ovšem severočeská redakce Mf Dnes pustila do světa zprávu o vyšetřování týmu s odkazem na okresní státní zastupitelství. Deník Sport zmiňuje Teplice jako pouze jednoho z možných podezřelých, kdežto v Mf Dnes se články týkají výhradně teplického fotbalového mužstva. Tyto zprávy pojednávaly o prozatímním policejním vyšetřování a nikoli o jeho výsledcích.

Daleko dříve než další obvinění se tak v tisku objevuje informace o potrestání Synotu disciplinární komisí svazu. Ta vyvolala velmi negativní reakci především díky poměrně mírnému potrestání viníků. Vždyť hlavní provinivší se klub Synotu byl potrestán půl milionovou pokutou a odečtením dvanácti bodů v příštím ligovém ročníku. U tohoto týmu se očekávaly tresty mnohem tvrdší, hovořilo se především o vyloučení týmu z první fotbalové ligy, k čemuž ovšem z neznámých příčin nedošlo.

Luděk Mádl se proto snaží čtenářům objasnit, proč ztratila disciplinární komise svými nízkými tresty kredit. „*Patrně z pragmatických důvodů. Vyloučením Synotu z ligy by vznikl precedens. Z korupce teď totiž policií budou obviněni i další kluby. A kdyby se měly vyloučit všechny, třeba včetně těch nejslavnějších, ligu by to ekonomicky i sportovně brutálně zasáhlo.*“³⁶ Redaktor Sportu si uvědomuje širší rozsah, který může celá kauza vyvolat. Rozhodnutí disciplinární komise tak vnímá v širším kontextu, když předpokládal odhalení dalších týmů. Ty budou muset být poté také potrestáni.

MF Dnes se spokojuje s pouhou zpravodajskou informací k vynesení verdiktu disciplinární komise. Žádný komentář ani nic podobného, co by se tímto rozhodnutím zabýval se v listu neobjevilo.

---

³⁶ Mádl., L., Karolyi vzkázal: Podvádějte dál!, Sport 3.7.2004, s11

Veřejnost však stále netrpělivě očekávala až se povrch vyrojí další obvinění rozhodčí a s nimi i další týmy, jelikož málokdo věřil v to, že podváděli pouze na Slovácku. V tom je utvrzovaly také komentáře věnující se této problematice.

V pátek 9. července otiskl deník Sport první přepisy odposlechnů, které policie proti obviněným používala jako důkazní materiál. Souvisely vesměs z kauzou týmu ze Slovácka a jejími hlavními aktéry. Filip Saiver komentuje únik informací z policejních spisů do médií o den později. Ve svém článku sděluje čtenářům, že předchozího dne byl do jednotlivých redakcí doručen e-mail od neznámého adresáta s údajnými výňatky z těchto odposlechnů. Redakce Mf Dnes na rozdíl od deníku Sport odposlechy nepřetiskla, možná proto, že si uvědomovala důležitost těchto citlivých informací pro policejní vyšetřování. Dalším důvodem mohli být vulgární urážky rozhodčí Dagmar Damkové. I kvůli tomuto faktu se z článku dozvídáme, že svazoví činovníci podali stížnost na ministerstvo vnitra. To by se mělo úniky odposlechnů do médií zabývat a pokud možno jim i zabránit.

Ve druhé polovině června a na začátku července se prostor věnovaný korupci v námi sledovaných listech výrazně snížil. Na vině je Mistrovství Evropy ve fotbale, které se v tomto období konalo za účasti české reprezentace v Portugalsku. Pochopitelně tento vrchol sezóny tvořil pro tisk hlavní téma těchto dní.

Po skončení evropského šampionátu, v době kdy žádný další klub ještě nebyl oficiálně obviněn, si nebere v deníku Sport servítky Pavel Procházka. Ve svém komentáři nazvaném výstižně Utajovat a protahovat, dochází autorovi trpělivost s pomalým postupem korupční kauzy. „*Svazová taktika v korupční aféře vypadá celkem průhledně a jednoznačně. Navenek proklamovat snahu a zájem vše důkladně a důsledně vyšetřit a přísně potrestat, ve skutečnosti ale mlžít, protahovat a utajovat. Jak se dá a co se dá! A policie v tom svém zdoluhavým vyšetřováním Strahovu pomáhá.*“³⁷ Redaktor Sportu připomíná, že různých spekulací se objevila na veřejnosti celá řada, ale konkrétní další obvinění jsou v nedohlednu. Tímto postojem získává autor na svou stranu i širokou veřejnost, která také netrpělivě čekala na koho dalšího ukáže policejní vyšetřování.

Rozruch pak způsobil v novinách výrok odvolací a revizní komise. Ta v půlce července osvobodila dva potrestané rozhodčí z kauzy Synot, kvůli nedostatku důkazů. Marek Bílek hledá v deníku Sport jen těžko slova, kterými by tento fakt mohl výstižně komentovat. „*To není skandál. Tak slabý výraz se snad k rozhodnutí odvolací a revizní komise ČMFS o zproštění viny rozhodčích Dvořáčka a Cichého vůbec nehodí. Těžko najít slovo, které by tuto*

---

³⁷ Procházka, P., Utajovat a protahovat, Sport 10.7.2004, s3

*hrůzu vystihlo.*³⁸ Tato reakce je naprosto pochopitelná, jelikož redaktoři často hlásali nutnost tvrdého potrestání korupčních hříšníků. Když ovšem po poměrně mírném trestu následovalo dokonce osvobození některých sudích, nemohli to žurnalisté přejít mrknutím oka.

Jan Švéd na titulní straně Mf Dnes míní, že z výroku odvolací komise by mělo vyplývat, že dotyční rozhodčí úplatek tedy nepřijali. Autor si také uvědomuje, že osvobození sudí budou moci dále vykonávat funkci fotbalového rozhodčího. Nezapomíná však také na fakt, že o skutečné vině či nevině rozhodčích rozhodne až civilní soud. *„Niméně včerejší verdikt ještě úplně neumyl rozhodčím jejich pošpiněnou tvář. Příklad se může dostat k civilnímu soudu. Za převzetí úplatku by jim pak hrozilo až dvouleté vězení.*“³⁹ Redaktor si je plně vědom, že důležitý bude především soudní výrok.

O dva dny později se k výroku odvolací komise vyjádřil v poznámce v deníku Sport také Pavel Procházka. Ten navrhuje odvolat odvolací komisi, která se podle jeho názoru skládá z lidí, jenž jsou nějakým způsobem spjati s ligovými kluby. *„Tahle Odvolací a revizní komise musí být rozprášena! A do té příští je třeba zvolit experty, kteří nejsou spjati s žádnými kluby ani delegáty či bývalými sudími.*“⁴⁰ Pavel Procházka si, jak je jeho zvykem, nebere ve svých komentářích žádné servítky. Verdikt odvolací komise pokládá jako výsměch české fotbalové veřejnosti.

III.1.4 Nová obvinění a start ligy

To už byly v plném proudu přípravy na následující ročník první fotbalové ligy. Šéfem rozhodčích se měl od nové sezóny stát bývalý delegát fotbalového svazu Jaroslav Melichar. Oba deníky se pozastavují nad funkcí Milana Brabce, bývalého šéfa arbitrů, jenž i nadále zastával pozici místopředsedy fotbalového svazu. Ve své kompetenci měl navíc právě komisy rozhodčích, což nemohli nechat redaktoři deníků bez povšimnutí.

Filip Saiver z Mf Dnes soudí, že by Jaroslav Melichar mohl být pouhou figurkou, kterou do čela komise rozhodčích nastrčil právě Milan Brabec a pochybuje o jeho schopnostech vypořádat se s korupčními praktikami mezi sudími. *„Je to až legrační hra a Melichar je v ní tragikomickou postavou. Bohužel pro něj. Bohužel pro fotbal.*“⁴¹ Redaktor se také diví tomu, že svazoví představitelé nechali Milana Brabce pokračovat ve funkci druhého místopředsedy a staví se k nové volbě spíše skepticky.

---

³⁸ Bílek, M., Skandál? Chce to silnější slovo, Sport 14.7.2004, s5

³⁹ Švéd, J., Rozhodčí mají milost! Takže úplatek nevzali?, MF Dnes 14.7.2004, s1

⁴⁰ Procházka, P., Odvolejte odvolačku!, Sport 16.7.2004, s5

⁴¹ Saiver, F., Svazová bota jménem Melichar, MF Dnes 23.7.2004, s1

V deníku Sport se tomuto tématu věnuje ve svém komentáři Luděk Mádl, který kritizuje především Milana Brabce, jehož chování nazývá ve svém komentáři neskonale drzostí. „*Jeho neskonale drzost mu však umožňuje i nadále setrvávat ve funkci místopředsedy svazu, který má rozhodčí v gesci. Dokonce jde ve své neomalenosti tak daleko, že svému nástupci nabízí pomoc a radu.*“⁴² Autor naráží na jedno z Brabcových mediálních vystoupení. V něm bezostyšně nabízí novému předsedovi, že se na něho může s jakýmkoli problémem kdykoli obrátit. Právě toto považuje redaktor Sportu za neuvěřitelnou drzost a nehoráznost.

Ten samý publicista si také všímá jedné zajímavé spojitosti mezi starou a novou komisí rozhodčích. Tu představuje osoba jejího člena Jiřího Ulricha, jehož Luděk Mádl považuje za osobního přítele Milana Brabce, když o něm v dalším ze svých komentářů říká : „*Na sklonku rozhodcovské kariéry spolu byli dlouho na stáži v Koreji, pak spolupracovali nejen v komisi, ale i v podnikání.*“⁴³ Autor se obává, že s touto osobou zůstává v komisi rozhodčích člověk, jenž by mohl být jakousi prodlouženou rukou bývalého předsedy. O tom svědčí i nadpis samotného komentáře nazvaného Brabcův klon pokračuje.

Redaktor Mf Dnes Filip Saiver si všímá, že na půdě ČMFS se pomalu rozpoutává boj moc nad českým fotbalem. Do čela delegátů a rozhodčích byli podle něho navoleni lidi, které budou moci zástupci svazu snadno ovládat a manipulovat s nimi. Skupina lidí kolem předsedy ČMFS se prostřednictvím jeho úst nechala slyšet, že na příštím zasedání se pokusí zbavit místopředsedu Brabce jeho dohledu nad komisí rozhodčích. Sám předseda působil v této otázce velmi optimistickým dojmem, Filip Saiver k tomu pouze dodává : „*Pokud Obstův odhad vyjde, zůstane Brabcovi například péče nad nižšími soutěžemi či futsalem. Ztrátu moci nad rozhodčími by ale podle všeho nesl velmi těžce.*“⁴⁴ O pár dní později se z obou deníků skutečně dozvídáme, že Milan Brabec byl zbaven dohledu nad komisí rozhodčích. Tím pádem ztrácí postupně svůj vliv na fotbalové dění.

Na začátku měsíce srpna se čtenáři a fotbaloví fandové dočkávají odhalení dalších případů korupce v českém fotbale. Druhým klubem, který definitivně spadl do korupční kauzy byl tým Slovanu Liberec. V Mf Dnes se k tomuto objevuje pouze zpravodajský článek, který čtenáře informuje o dalším korupčním případě. Ani v deníku Sport vzniklou situaci nijak více nekomentovali. Odvolávali se na informace od státního zástupce a v článku se snaží spekulovat, který zápas libereckých by mohl být ovlivněn.

---

⁴² Mádl, L., Polovičatost k ničemu, Sport 21.7.2004, s5

⁴³ Mádl, L., Brabcův klon pokračuje, Sport 27.7.2004, s5

⁴⁴ Saiver, F., Začíná tvrdý boj o moc nad fotbalem, MF Dnes 23.7.2004, s1

Doslova lavina dalších obvinění se spustila v pátek 6.srpna, kdy se čtenáři obou deníků dozvídají o tom, že bylo obviněno dalších 17 rozhodčích, delegátů a manažerů z korupce. Deník Sport tuto informaci dokonce přinesl jako krátkou zprávu již o den dříve. Všechna obvinění souvisela s klubem Viktorie Žižkov a jedním z nejznámějších českých fotbalových manažerů Ivanem Horníkem. Nutno dodat, že žižkovským fotbalistům se ani tak nepodařilo zachránit v první fotbalové lize.

Pavel Procházka se v deníku Sport zaráží nad tím, že mezi obviněnými se objevil mimo jiné Ladislav Dofek, jemuž byl nově svěřen dohled nad prací svazových delegátů. Podle jeho názoru to svědčí o rozšíření korupce v českém fotbale. *„Teď už těžko někdo může tvrdit, že jde o ojedinělé případy. Korupce se v českém fotbalovém systému propracovanou pracovní metodou, bez níž lze těžko pomýšlet na úspěch. Je to jako sportovní dopink – jde jen o to, koho se podaří chytit.“*⁴⁵ Procházka soudí, že nastal čas, aby „staré firmy“ zmizely definitivně z prostředí českého fotbalu. Je si ovšem vědom toho, že všem hříšníkům se jejich provinění nepodaří prokázat. Jeho přirovnání k dopingu je v tomto případě velice výstižné.

Redaktor Filip Saiver z Mf Dnes nazval svou poznámku poměrně trefným nadpisem Míč v rukou mafie. Fotbalové činovníky a rozhodčí přirovnává právě k mafiánskému spolčení, když vyjmenovává její obecná pravidla a přirovnává je k prostředí českého fotbalu. *„Není pravda, že se fotbal v Česku - v němž bují korupce jako plíseň ve staré chalupě neřídí zákony. Naopak: fotbaloví lidé úzkostlivě ctí každý paragraf zákonů. Zákonů mafie.“*⁴⁶ Na konci poznámky autor spekuluje, zda-li začal od malých kapříků pád velkých ryb.

V novinách se objevují stále nové informace o dalších klubech, které se měli namočit do korupční kauzy. Případy Synotu nebo Viktorie Žižkov se omílají stále dokola. Mluví se obvinění fotbalového mužstva z Liberce, na konci srpna se dozvídáme o týmu Opavy a druholigových Vítkovic. Policie podle novinářů vyšetřuje i další prvoligové a druholigové týmy. Žurnalisté pouze čekají na další zprávy od policejních vyšetřovatelů, jelikož právě ony ukáží na další korupční hříšníky první ligy.

Oba deníky dávají čerstvá obvinění do souvislosti se začátkem nového ročníku fotbalové ligy, která podle Pavla Procházky začne v korupčním stínu. Autor se dále pozastavuje nad tím, že pánové Obst nebo Brabec setrvávají ve svých svazových funkcích. Odstoupit by prý měl také Jaroslav Vacek, jenž zodpovídá za ligu a tudíž za fotbalové kluby. Právě někteří z nich se dopustily korupčního jednání. Jinak se v novinách spekuluje jakým způsobem skandál soutěž poznamená nebo jaké na něm zanechá stopy.

---

⁴⁵ Procházka, P., Na hromadu!, Sport 6.8.2004, s3

⁴⁶ Saiver, F., Míč v rukou mafie, MF Dnes 6.8.2004, s6

Nad tím, jakým způsobem by mohla korupční aféra fotbalovou ligu ochromit se zamýšlí také Filip Saiver na titulní straně Mf Dnes v den, kdy nový ročník právě startoval. Je si dobře vědom, že úplatkářská aféra postihla již závěr minulého ročníku a otázkou údajně zůstává jakým způsobem zasáhne úvod dalšího ročníku. „*Šestnáct klubů bude bojovat o body, ale nikdo nemůže vědět, zda výsledky nezmění aféra s korupcí. Jisté pouze je, že FC Slovácko má už teď v jejím důsledku minus 12 bodů. Po čerstvé válce obvinění ze čtvrtka už je do úplatků namočeno 26 lidí. Ostuda ke všemu hrozí ochromením ligy. Šéf sudích Jaroslav Melichar nakonec pracně sestavil nominaci na úvodní kolo bez deseti nově viněných rozhodčích. Ale co když aféra zasáhne další z jeho listiny?*“⁴⁷ Redaktor listu upozorňuje, že nově startující ligu mohou postihnout další bodové odpočty klubů nebo zdiskreditování členů sboru rozhodčích. V tomto směru se Filip Saiver opravdu trefil do černého, jelikož i dalším obviněným týmům byli odečteny body za korupční jednání a ani listina sudích nezůstala nedotčena novou vlnou obviněných.

Samotní rozhodčí se rozhodli založit vlastní Unii českých rozhodčích. Ta měla představovat jakési odborové hnutí, které by mělo hájit zájmy mužů s píšťalkou. Filip Saiver ve svém pohledu v Mf Dnes užil poměrně výstižní nadpis znějící Mafiáni mají odborové hnutí. Vrací se v něm opět ke slovu, které již jednou s odkazem na fotbalové rozhodčí a funkcionáře ve svých komentářích použil. „*Než vypukl korupční skandál, nic takového mít nemuseli, sami neomezeně vládli nad fotbalem. Ted' potřebují zastání. Vždyť kodex "Cosa Nostra" káže bezodkladnou pomstu za útok na jednotlivce klanu. A tady bylo napadeno hned 17 členů rodu. To si zaslouží odplatu.*“⁴⁸ Poznámka je psána spíše v ironickém tónu, autor říká, že již bylo napadeno 17 členů mafiánského rodu, tím bylo samozřejmě myšleno sedmáct obviněných rozhodčích. Právě ti se nově sjednotili a vytvořili vlastní unii, jež by měla zájmy sudích chránit.

Nově vzniklá unie fotbalových rozhodčích však nejprve šokovala nejen novináře, ale i celou širokou veřejnost, když v půlce srpna začala hrozit stávkou arbitřů. Na tuto informaci okamžitě zareagoval v deníku Sport Luděk Mádl, jenž komisi rozhodčích přirovnává ve svém komentáři k myším. Ty totiž také útočí, pokud se dostanou do úzkých. „*Místo aby zalezli někam do ústraní, modlili aby i na ně něco neprasklo a tiše čekali, až se bouře přežene, představitelé cechu plného podvodníků si ještě chtějí diktovat podmínky!*“⁴⁹ Komentátor

---

⁴⁷ Saiver, F., Liga startuje, ochromí ji korupce?, MF Dnes 7.8.2004, s1

⁴⁸ Saiver, F., Mafiáni mají odborové hnutí, MF Dnes 12.8.2004, s5

⁴⁹ Mádl, L., Asi zešíleli, Sport 11.8.2004, s2

považuje chování mužů s píšalkou jako nehoráznou drzost vůči všem fotbalovým fanouškům.

Jinak v obou denících dostává v srpnu na úkor korupce přednost událost, která se na scénu vrací jednou za čtyři roky, a sice letní Olympijské hry. Ty se v roce 2004 konaly v řeckých Aténách. Tento sportovní svátek ubral místo všem ostatním sportovním zprávám a ani korupce nebyla pochopitelně výjimkou. Fotbaloví fandové tak museli pozorně sledovat vývoj dalších událostí.

III.1.5 Svazové změny a odhalení Brabce

Redaktor Filip Saiver z MF Dnes si všímá, jak korupční aféra proti sobě staví mocné muže českého fotbalu. Jednalo se o spor, kdy se uskuteční příští valná hromada fotbalového svazu. Na té se ustavuje nové svazové vedení neboli výkonný výbor ČMFS, a právě proto se myšlenka jejího dřívějšího svolání nelíbila především stávajícím členům výboru. Podporu naopak měla u majoritní části fotbalových klubů. Důvod k uspořádání mimořádného volebního sjezdu ČMFS byl dostatečně jasný a ve vzniklé situaci i celkem logický. „*Je nutné co nejdřív určit, jak dál s českým fotbalem, pošpiněným záplavou policejních obvinění z úplatků mezi některými funkcionáři a značnou částí rozhodčích. Jedině valná hromada, nejvyšší orgán svazu, má moc učinit zásadní změny, kromě jiných i personální.*“⁵⁰ Dosavadní šéfové fotbalového svazu chtěli pochopitelně vydržet ve svých funkcích co nejdéle. Kvůli fotbalové korupci byla totiž šance na jejich znovuzvolení o poznání menší.

Média nás ovšem potom informovala, že konání mimořádné valné hromady se neuskuteční. Výsledek hlasování výkonného výboru se ke čtenářům dostal v pátek 8.října. Rozhodl mimo jiné o tom, že nové fotbalové vedení se bude volit v původně naplánovaném termínu, tedy v červnu 2005.

Nad tímto rozhodnutím se okamžitě pozastavil Luděk Mádl, jenž ve svém komentáři spekuluje z jakým příčin byl výsledek hlasování ovlivněn : „*S tím, že do té doby se na korupční aféru zapomene, všechno svinstvo se zamete pod práh a oni s prstem v nose obhájí své mandáty.*“⁵¹ Sportovní publicisté samozřejmě chtěli, aby byl termín nové valné hromady, co nejčasnější. Autor článku se také zaráží nad faktem, že jeden z podezřelých rozhodčích Milan Šedivý byl zapsán na mezinárodní listinu rozhodčích, což považuje doslova za ukázkou české drzosti.

---

⁵⁰ Saiver, F., Mocné ve fotbale staví korupce proti sobě, MF Dnes 20.8.2004, s4

⁵¹ Mádl, L., Neskutečné!, Sport 8.10.2004, s5

V MF Dnes se Filip Saiver, jakoby rozhodnutí výkonného výboru čekal. Nad červnovým konáním valné hromady se proto vůbec nepozastavuje. Ovšem nominace Šedivého na evropskou scénu ho nenechává klidným ani na chvíli. Podle jeho názoru se svazoví funkcionáři dopouštějí diskreditace kopané u nás. „*Český fotbal aby spíš přijímal kondolence. Místo aby jeho vládcí zkoušeli alespoň zapálit svíčku v temném ráji korupce, dál fotbal diskreditují. Člověk má už málem podezření, že to dělají naschvál.*“⁵² Oba redaktoři se vesměs shodují, že podobní lidé by měli být nekompromisně vykázáni z prostředí českého fotbalu. Ovšem čelní svazoví představitelé nemají buď sílu, odvahu anebo prostě nechtějí, aby byli postaveni mimo vrcholový fotbal.

Luděk Mádl ve Sportu na základě informací, jež se k veřejnosti dostávají z nejvyšších fotbalových míst, usuzuje, že postavení předsedy svazu Obsta není tak pevné, jak by se k jeho funkci slušelo. Dokazuje to také na nominování Milana Šedivého k ligovému zápasu. Tento rozhodčí byl sice obvinění zbaven, ovšem svazoví předseda v jednom z rozhovorů čtenářům tvrdil, že nikdo takový nebude již k zápasům nominován. Právě proto zněl název komentáře výstižně „*Slovo předsedy? Naprosto nicotné!*“. „*Vymahatelnost fotbalového práva je, jak vidno, nicotná. Výroky svazových komisí se ignorují, slovo předsedy svazu má platnost jen do toho dne, kdy už se někomu nehodí do krámu*“⁵³ Autor v komentáři poměrně trefně vystihuje zmatek, který korupční aféra vyvolala v řadách ČMFS. Zároveň tvrdí, že slovo předsedy svazu Obsta nemá prakticky žádnou váhu.

Redakce obou deníků si pozorně všímají dění ve svazových strukturách. Spekuluji především o tom, jaké budou další kroky svazových zástupců. Ovšem do podvědomí novinářů se dostával také Ivan Horník, jenž byl jako sportovní manažer a zároveň vedoucí mužstva Viktorie Žižkov obviněn také z nabízení úplatků. Nejen oni, ale i celá veřejnost byla v očekávání jaký trest stihne tento klub.

Podle Pavla Procházky, autora komentáře Žižkov není Synot, je mezi oběma obviněními jeden zásadní rozdíl, který by mohl být brán jako přitěžující okolnost pro pražský klub. Opíral se v tomto případě o vyjádření šéfa disciplinární komise Alexandra Károlyiho, jenž po vyrčení ortelu nad Synotem hovořil o tom, že klub nebyl přísněji potrestán z jednoho prostého důvodu. Na uplácení se totiž nepodílel nikdo z realizačního týmu. Pozornému novináři proto nemohlo uniknout, že obviněný Ivan Horník působil v pražském týmu také jako vedoucí mužstva, tedy člen realizačního týmu.

---

⁵² Saiver, F., Tak nám jde Milánek do Evropy, MF Dnes 8.10.2004, s1

⁵³ Mádl, L., Slovo předsedy? Naprosto nicotné..., Sport 9.9.2004 s5

Právě kvůli tomuto faktu soudí redaktor deníku Sport, že by potrestání Viktorie Žižkov i Ivana Horníka mělo být přísnější než v případě Synotu. „*Podstatné je, že Ivan Horník byl nejen sportovním ředitelem klubu, ale i vedoucím mužstva. Tudiž členem realizačního ligového týmu. Členové disciplinární komise v daném případě potvrdí, že jde o přitěžující okolnost.*“⁵⁴ Dalším autorovým argumentem je více ovlivněných fotbalových utkání. Jedná se spíše o žurnalistovo přání než reálný odhad chování disciplinární komise.

Zhruba o týden později se již čtenáři dozvěděli verdikt Károlyiho komise ze stránek denního tisku. Právě Pavel Procházka považuje vyřčené tresty, které byly mimochodem prakticky shodné s tresty pro Synot, za slabé potrestání korupčních hříšníků. Podle autora tím byl vyslán signál všem funkcionářům, aby upláceli, jelikož se to kvůli mírným trestům vyplatí. Ve svém komentáři používá notnou dávku ironie, když nabádá všechny ke korupci slovy: „*Ne že se pokusíte zápas koupit a pak nevyhrajete. Když se to náhodou jednou za dvacet let provalí, odečtou vám maximálně dvanáct bodů.*“⁵⁵ Pavel Procházka také připomíná, že fotbalisté Viktorie bojovali v minulých sezónách o pohárovou Evropu, což si autor spojuje s možným nekalým jednáním, které mohli funkcionáři Viktorie používat již v dřívějších letech.

V Mf Dnes výrok disciplinární komise nebyl nijak komentován. V redakci se spokojili pouze s klasickou zpravodajskou zprávou, v níž informují čtenáře o udělených trestech. Během podzimu otištějí obě periodika přepisy policejních odposlechů, díky kterým vycházejí na světlo světa další důležité informace o korupční kauze.

Redaktor deníku Sport Pavel Hartmann polemizuje s představiteli svazu, kteří opakovaně do novin pouští informaci, že se v kauze jedná o selhání jednotlivců. S tím redaktor Sportu nesouhlasí, když zastává přesně opačný názor. „*Čemu a komu věřit? Na tuto otázku by si měli co nejrychleji odpovědět především ti, kteří notně pošpiněnou firmu s názvem Český profesionální fotbal financují. Na nich totiž záleží, jestli budou onen organizovaný zločin, jak praktiky v domácím fotbale nazývá policie, živit penězi. Nebo zcela utáhne kohoutky a tím mu vyhlásí válku.*“⁵⁶ Redaktor naráží především na důležité finanční prostředky, jimiž sponzoři dotují české fotbalové kluby. A právě na nich bude záležet, kolik financí věnují klubům zapleteným do korupční aféry.

O odlivu sponzorů hovoří v Mf Dnes již o měsíc dříve Marek Pražák. Oba si uvědomují důležitost finančních prostředků pro fungování jednotlivých klubů, ale i fotbalu samotnému.

---

⁵⁴ Procházka, P., Žižkov není Synot!, Sport 8.9.2004, s9

⁵⁵ Procházka, P., Uplácejte, vyplatí se, Sport 16.9.2004, s7

⁵⁶ Hartman, P., To není selhání jednotlivce, Sport 21.9.2004, s2

Redaktor Mf Dnes se snaží možný odliv sponzorů objasnit slovy : „*Firmy, které do fotbalu dávají peníze, se totiž bojí, že korupcí zasažená česká kopaná jejich jméno poškodí, namísto aby mu dělala reklamu. Tratí nejen fotbalový svaz, ale i jednotlivé kluby.*“⁵⁷ Fotbal se tak svým jednáním stává pro případné sponzory nedůvěryhodný.

Hlavním důkazem proti korupčním hříšníkům jsou bezesporu policejní odposlechy, v nichž se obvinění domlouvají na všem podstatném, co s korupcí souvisí. Tito rozhovory se prostřednictvím periodik dostávají do rukou čtenářů. V deníku Sport věnuje Pavel Procházka celou stranu, na které jednotlivé hovory analyzuje a tím je objasňuje i čtenářům. Jelikož obvinění používali ve velké míře slangu, který měl povětšinou označovat úplatky, pomáhá redaktor čtenářům s jeho rozpletením.

Právě na základě policejních odposlechů vyšly najevo okolnosti, které měly definitivně diskreditovat jednoho z vrchních představitelů svazu Milana Brabce. Jeho hovory s Ivanem Horníkem se objevily v obou sledovaných periodikách a zpráva o Brabcových aktivitách byla umístěna na titulních stranách.

Milana Brabec se dostal pod palbu kritiky snad od všech českých novinářů. Luděk Mádl v deníku Sport doufá, že tato aféra již definitivně vyžene Brabce ze světa velkého fotbalu. Zároveň upozorňuje na fakt, že korupce sahá až do nejvyšších fotbalových míst, jelikož je do kauzy zapleten také svazový funkcionář. Podle autora komentáře to svědčí o prohnitosti českého fotbalového prostředí. „*Celý svazový systém je pak prohnitý od sklepa až na půdu. Co s ním? Strhnout ho? Každopádně je bezesporu nutné okamžitě vyrvat alespoň ten nejshnilější trám.*“⁵⁸ Tím byl pochopitelně myšlen bývalý šéf rozhodčích, jenž v novinách několikrát tvrdil, že jeho vliv na aféru byl nepřímý. Nyní však vyšlo najevo, že byl jedním z organizátorů fotbalové korupce v českém fotbale.

V Mf Dnes redaktoři soudí, že korupční aféra nabrala nový rozměr. „*Nejrozsáhlejší aféra fotbalové korupce v Česku včera nabrala nový rozměr. Na důkladně promyšleném a fungujícím systému se nejspíš podílel i třetí nejdůležitější muž fotbalového svazu - místopředseda Milan Brabec.*“⁵⁹ V článku autor odkazuje na odposlechy, které přetiskl deník Sport. Ne jejich základě můžeme vidět jaké praktiky používal jeden z předních svazových představitelů.

O den později se však čtenáři dozvídají, že Milan Brabec nerezignoval na svou funkci. Té ho ovšem nebyl schopen zbavit ani výkonný výbor. Luděk Mádl to připomíná ve svém

---

⁵⁷ Pražák, M., Fotbal přichází kvůli úplatkům o miliony, MF Dnes 5.8.2004, s1

⁵⁸ Mádl, L., Sbohem, pane!, Sport 9.11.2004, s3

⁵⁹ Korupce sahá až k šéfům fotbalu, MF Dnes 10.11.2004, titulní strana

komentáři nazvaném Nesoudnost a nestoudnost. V tom si plně uvědomuje, kde vězí největší problém českého fotbalu. „*Katastrofou je, že za Brabcem i v této chvíli stojí sedm dalších členů výkonného výboru. Pokud tyhle ničeho se neštítící proklatce českého fotbalu znovu zvolí na valné hromadě, pak mu není pomoci a zaslouží zatracení.*“⁶⁰ Redaktor naráží nato, že ostatní členové výkonného výboru Milana Brabce podrželi ve funkci, místo aby ho z ní odvolali. S takovými způsoby bude očista fotbalu u nás podle Lud'ka Mádlů dlouhá a velmi komplikovaná.

Také Jan Palička z Mf Dnes míní, že by Milan Brabec měl sám rezignovat na své funkce. Zaráží ho ovšem fakt, že tento zdiskreditovaný svazový představitel v klidu předstoupí před výkonný výbor a ten ho bez problémů podrží ve funkci. „*Hanba by měla fotbalové šéfy fackovat. Podrželi ve funkci slizkého hada. Muže, který sám chystal plány, jak díky zkorumpovatelným rozhodčím zachrání Žižkov v lize.*“⁶¹ Novináři si vůbec uvědomovali, že svazová funkcionáři mají proti jakýmkoli obviněným doslova hroší kůži, proto se autor tohoto pohledu verdiktu výkonného výboru vůbec nediví. O českém fotbalovém prostředí říká : „*Ligový fotbal je špinavý, prohnitý. Podfuky se tolerují. A od včerejška i omlouvají.*“⁶² Novinářům bylo jasné, že podobné způsoby ve vyspělém světě spatřit nemůžeme. Pokud vyjdou nějaké nekalosti na povrch, dotyční většinou uznají chybu a sami dají své funkce k dispozici.

Na kolikrát velmi pochybné způsoby ve vedení svazu upozornil také Pavel Hartman v deníku Sport. Čtenářům přibližuje koloběh hrůzy, jak svůj komentář nazval, fungující v českém fotbale. „*Vždyť stížnost na Brabcovu agendu řešil opět Brabec! Ten sice je, jak stále přísahá, čestným dobrákem, který by pro rozkvět fotbalu udělal cokoli. Ale zase ne takovým, aby potrestal sám sebe a své kamarády.*“⁶³ V tomto komentáři se autor vrací k tomu, že Milan Brabec působil jako šéf komise rozhodčích a zároveň měl komisi rozhodčích jako místopředseda svazu ve své gesci, což považuje za naprosto absurdní fakt.

O pár dní později ovšem Milan Brabec neodolal tlaku médií, široké veřejnosti ani samotných kolegů z vedení svazu a v denním tisku se dozvídáme, že na své funkce rezignoval. Tuto zprávu přijali redaktoři sice s potěšením, ovšem sami dobře věděli, že po odvolání bývalého šéfa komise rozhodčích volali již po vypuknutí celé kauzy. Tomu však zlomily definitivně vaz až odposlechy jeho hovorů s Ivanem Horníkem, které se dostaly prostřednictvím médií na veřejnost.

---

⁶⁰ Mádl, L., Nesoudnost a nestoudnost, Sport 10.11.2004, s2

⁶¹ Palička, J., Slizký had a podvodníci, MF Dnes 10.11.2004, s2

⁶² Palička, J., Slizký had a podvodníci, MF Dnes 10.11.2004, s2

⁶³ Hartman, P., Neuvěřitelný koloběh hrůzy, Sport 11.11.2004, s3

Filip Saiver se v poznámce Svědomí čerta zamýšlí nad samotnou povahou Milana Brabce. Důvodem mu k tomu bylo především jeho chování po rezignaci, kdy stále popíral jakoukoli svoji vinu. „*Neudělal jsem nic špatného. Milan Brabec zachoval i po trestu nevinný obličej. Náznak pokání? Ale jděte. Jeho chování je snad ještě skandálnější než telefonní hovor s žižkovským manažerem Horníkem, který se na něj provalil.*“⁶⁴ Dále autor připomněl také výroky bývalého předsedy komise rozhodčích, v nichž mimo jiné říká, že dává za své rozhodčí ruku do ohně. Přitom z odposlechů bylo jasné, že sám nabízel Ivanu Horníkovi pomoc s výběrem rozhodčích na jednotlivé zápasy. Možná i proto nemá redaktor listu s rezignujícím Brabcem žádné slitování, když to na konci poznámky odůvodňuje výstižnou větou : „Čerta oheň nespálí.“

Deník Sport zase prostřednictvím komentáře Lud'ka Mádlů soudí, že se jedná pouze o ulomení vrcholku korupční pyramidy. Tím byl vrcholný představitel fotbalového svazu, jenž se stal jedno z hlavních součástí celé aféry. „*Velké fotbalové zvíře včera padlo k zemi, vrcholek pyramidy hrůzy se ulomil. Stabilita této pomyslné stavby sice vychází zezdola, ale ulomení vrcholku alespoň vytroubí do světa : Fotbal už nechce být jedním velkým podvodem.*“⁶⁵ V ukázce vidíme metaforické přirovnání Milana Brabce k vrcholu pyramidy. Redaktor si je vědom, že jeho odstraněním není problém zdaleka vyřešen, ovšem dává jistý signál do společnosti. Ta je již znechucena informacemi o manipulování či ovlivňování a čeká na jasná východiska z dané situace.

Tomáš Nohejl v Mf Dnes soudí, že s odstoupením Milana Brabce nastává v českém fotbale konečně čas na změnu ve svazových strukturách. Je ovšem jasné, že nejdříve to půjde na řádné vlné hromadě. Ta se má ovšem konat až v červnu a dozajista určí, kdo bude nadále vládnout českému fotbalu. „*Každý stát má vládu, jakou si zaslouží. To platí i pro fotbal. Brzy se ukáže, po čem touží české fotbalové prostředí. A co mu náleží.*“⁶⁶ Autor odkazuje v článku na jedno známé přísloví, protože šéfa ČMFS volí valná hromada, v níž jsou zastoupeni všichni zástupci českého fotbalu, od amatérské kopané až po tu profesionální.

O hledání nového předsedy svazu hovoří v deníku Sport také Pavel Procházka. Podle jeho názoru je nutné vybrat takového kandidáta, jenž nemá nic společného s vedením současným. To totiž zdiskreditovala právě probíhající korupční aféra, která vypukla za jejich fotbalové vlády. Proto je nutná změna : „*Jestli se ale povedou šéfovské boje pouze v zatuchlém a zcela nedůvěryhodném fotbalovém prostředí, sport číslo jedna si nikdy svou těžce pošramocenou*

---

⁶⁴ Saiver, F., Svědomí čerta, MF Dnes 26.11.2004, s1

⁶⁵ Mádl, L., Ulomený vrcholek pyramidy hrůzy, Sport 11.11.2004, s2

⁶⁶ Nohejl, T., Čas pro změny? Kdy, kdo a co provětrá český fotbal?, MF Dnes 12.11.2004, s3

*pověst nevykládá.*⁶⁷ V novinách padají i první jména, která by mohla kandidovat na předsedu ČMFS. Jedná se však o pouhé spekulace případně přání novinářů.

Události, jež se za poslední půlrok udály v českém fotbalu, dovedly redakci deníku Sport, aby iniciovala celorepublikovou výzvu Pomozte fotbalu, odstupte! Ta byla směřována do nejvyšších míst českého fotbalu, tedy k vysokým svazovým funkcionářům. Tento apel redaktorů z jediného čistě sportovního deníku na našem trhu našel okamžitě velkou podporu od bývalých fotbalistů, postav ze showbyznysu a samozřejmě také fotbalových fanoušků, kteří chtěli touto formou pomoci k očistě českého fotbalu. Výzvu podepsalo během několika týdnů tisíce signatářů, jímž nebylo lhostejné, jakým způsobem se fotbal u nás vyvíjí a kam kráčí.

III.2 Svazoví funkcionáři a jejich bezradnost

III.2.1 Nepřipravený svaz

Svazoví funkcionáři se sice dostávali pod nejtvrďší palbu kritiky od médií, ale i oni měli dostatek možností, jak prezentovat své postoje před veřejností v denním tisku. Nutno dodat, že mediálními výstupy si představitelé českého fotbalu dobrou reklamu neudělali. Časté výmluvy, nepřesvědčivé argumenty a bezradnost, to byly hlavní atributy jejich mediální prezentace.

Je možné, že dotyční o podobných praktikách věděli i dříve a celá léta se strachovali, aby se korupce nedostala na veřejnost. Možná si uvědomovali, že pro potlačení takového nekalého jednání neudělali dostatek opatření. V tom případě by však měli ze svého počínání vyvodit patřičné důsledky. Každopádně někteří svazoví představitelé působili tváří v tvář ke korupčnímu problému dosti nevýrazně, jakoby si s ní nevěděli rady. Nutno dodat, že k jejich popularitě nepřispěly ani vyhýbavé odpovědi a odkazování na policejní vyšetřování. Fotbalový fanoušek se totiž nespokojí s obecnými frázemi, ale chce po zodpovědných mužích, aby mu poskytli dostatek zásadních informací.

Ostatně jakmile spatřil problém korupce v českém fotbale světlo světa poskytl předseda ČMFS Jan Obst deníku Sport pouze krátké vyjádření, v němž říká, že se okamžitě obrátil na policejní prezidium a teď je potřeba čekat, jak se situace vyvine. Samozřejmě že podobná prohlášení na klidu fanouška rozhodně nepřidají.

Stejně formální byl ve stejný den v rozhovoru pro deník Sport šéf disciplinární komise svazu, který v jedné z odpovědí uvádí : „*Nechtěl bych nic předčasně předjímat, dokud celá věc nebude došetřena, je třeba respektovat princip presumpce nevinny. Nicméně v případě*

---

⁶⁷ Procházka, P., Chce to „profíky“, Sport 12.11.2004, s2

*prokázání provinění bychom postupovali nekompromisně a tvrdě.*⁶⁸ Jeden z nejvyšších představitelů svazu de facto říká, že s činy je nutné počkat na vyšetřování policie, což ovšem našťvaným fandům nestačí, ti chtějí okamžité řešení problému. V tomto ohledu se shodnou i s novináři.

Předseda komise rozhodčích Milan Brabec v jednom rozhovoru zdůrazňuje nutnost zachovat vůči obviněným presumpci nevinny a obviňuje média z toho, jakým způsobem o problému informují, když na námitku, že veřejnost rozhodčím nevěří, říká: *„Potom, jak se ten problém prezentuje v médiích, se ani nedivím. Podle vás byl spáchán trestný čin, ale pro mě je to zatím jen obvinění.*“⁶⁹ I on argumentuje tím, že by se mělo počkat na výsledky policejního vyšetřování. Odkazování na policii bylo nejčastější argumentací představitelů fotbalového svazu. Dále se vůdcové českého svazu schovávali za klasické fráze, případně za zákony české republiky či nedostatek informací z vyšetřování. Nikdo se nesnažil přijít s nějakou novou koncepcí nebo návrhem na řešení problému.

To, že svazové orgány postupují de facto ruku v ruce s policií a spoléhají se na informace z jejich vyšetřování, potvrzuje v Mf Dnes také Alexandr Károlyi, jenž sedí v čele Disciplinární komise ČMFS. *„Ano, ale jsem zplnomocněncem fotbalového svazu, který je v právní pozici poškozeného, abych jeho jménem nahlížel do vyšetřovacích spisů policie. To se však týká pouze osob, na něž už bylo podáno obvinění.*“⁷⁰ Těmito slovy potvrzuje závislost ČMFS na policejním vyšetřování. Je samozřejmé, že orgány činné v trestním řízení mají při šetření korupčního problému více pravomocí i možností, jak získat informace než svazoví činovníci. Ti ovšem svými vyjádřeními opětovně ukazovali fotbalovým fanouškům svoji bezradnost, čímž pouze dávali svým oponentům trumfy do rukou. Není divu, že novináři tak často vyzývali jednotlivé představitele k rezignaci.

Má předchozí slova potvrzuje doslova a do písmene vyjádření předsedy ČMFS Jana Obsta, jenž odpověděl v deníku Sport na otázku co mohl svaz udělat lépe slovy: *„Ale co my můžeme dělat? My nemůžeme někoho odposlouchávat nebo zatýkat u motorestu! Naše činnost může být výhradně preventivní. A já o tomhle problému mluvím na každém ligovém shromáždění, kde na kluby apeluji. A speciálně jsem o tom mluvil na grémiu před startem ligových soutěží. Opravdu intenzivně jsem se všemi hovořil, i s předsedou komise rozhodčích.*“⁷¹ Předseda svazu se snažil v rozhovoru dokázat čtenářů, že vedení svazu udělalo

⁶⁸ Károlyi, A., Károlyi osloví policii, Sport 3.5.2004, s11

⁶⁹ Brabec, M., Nebudu se držet zuby nehty, řekl šéf sudích Brabec, MF Dnes 12.5.2004, s3

⁷⁰ Károlyi, A., Chci od policie pouze to, co mi umožňuje zákon, ujistí Károlyi, MF Dnes 14.5.2004, s3

⁷¹ Obst, J., Obst: Měl jsem neblahé tušení, Sport 4.5.2004, s16

vše, co bylo v jejich silách, ovšem ani to nezabránilo korupčnímu skandálu. Jeho vyjádření působí v celém kontextu spíše jako alibistická výmluva a útěk od problému.

Další otázkou zůstává, jak moc je Obstovo vyjádření věrohodné, když se doposud všichni tomuto tématu spíše vyhýbali, než aby ho účinně řešili. I když nejvyšší muž českého fotbalu tvrdil opak, jen málokdo asi věřil, že prevence, která byla na Strahově zavedena, se plně osvědčila. Zvláště když se v minulých letech objevila také určitá obvinění, jež se však nepodařilo vyvrátit.

III.2.2 Zkorumpovaný Brabec

Hlavní hvězdou se pomalu v tu dobu pro čtenáře denního tisku stával předseda komise rozhodčích Milan Brabec. Člověk, jenž řídil české fotbalové rozhodčí, se snažil svoji pozici uhájít všemi možnými způsoby. Nic platné, že v civilizované společnosti by bylo na místě rezignovat na svou funkci, Brabec strkal před svými obviněnými ovečkami hlavu do písku a schovával se za klasické fráze. To ještě netušil, co všechno na něho a jeho počínání prozradí policejní odposlechy. Ty se měly v novinách teprve objevit.

Samotný Brabec nezpochybňoval svůj díl odpovědnosti, i když nikdy nezapomněl zmínit, že je pouze nepřímá. Zajímavé je ovšem sledovat jeho jednotlivá vyjádření, která poskytl deníku Sport. V prvním výroku se snaží hájit sám sebe, když bagatelizuje svůj vliv na jednotlivé rozhodčí. „*Řídím šedesát lidí včetně členů komise a nemám prostředky, abych garantoval chování a korektnost každého z nich.*“⁷² Po přečtení těchto vět se nejjeden fanda zamyslí, jestli je Milan Brabec opravdu muž na svém místě.

V dalším rozhovoru pro stejný deník, argumentuje tentýž člověk tím, že jako předseda komise rozhodčích je odpovědný za zdárný konec ligové soutěže a tudíž si nemůže dovolit funkci opustit. „*Samozřejmě, že bych mohl ihned odstoupit. Za současné velmi nepříznivé situace však považuji důležité svoji zodpovědnost za dokončení ročníku.*“⁷³ Trochu mi vyjádření Milana Brabce připomínala politika, jenž se chce stůj co stůj udržet svého „koryta“. Jak si jinak vysvětlit, že předseda komise rozhodčích odolával tlaku médií i samotné veřejnosti žádající jeho hlavu. Sám navíc přiznal svoji část odpovědnosti, i když nepřímé, na vzniklé situaci.

V rozhovoru pro Mf Dnes přitom tvrdí, že on nemusí za každou cenu pokračovat v čele komise rozhodčích, když doslova na jednu z otázek odpovídá : „*Já na funkci nelpím, nebudu*

---

⁷² Brabec, M., Brabec přemýšlí o demisi, Sport 6.5.2004, s11

⁷³ Brabec, M., Nerezignuji, zodpovídám za konec ligy, říká Brabec, Sport 12.5.2004, s2

*se jí držet zuby nehty.*⁷⁴ Toto tvrzení jednoho z čelních představitelů českého fotbalu absolutně neodpovídá jeho počátečním činům.

Odstoupení Milana Brabce z funkce zmínil v jednom výroku otištěném v deníku Sport předseda ČMFS Jan Obst. Bylo to ovšem spíš takové potichu vyslovené přání, kterému šéf komise rozhodčích nevěnoval příliš pozornosti. Nicméně i samotný Obst by mohl uvažovat, zda-li by vypuknutí korupčního skandálu nebylo na místě rezignovat na svůj post. O svém odstoupení ovšem již mluví opatrněji : *„Zda hodlám odstoupit? V tuto chvíli ne. Já se ve svazu starám hlavně o mládež a výkonnostní fotbal, na tyhle věci necítím přímou odpovědnost.*“⁷⁵ Ta by měla podle předsedy ČMFS ležet na bedrech předsedy komise rozhodčích. Právě proto se snaží Milana Brabce nepřímo vybídnout k rezignaci na svou funkci.

Zajímavé bylo sledovat také reakce samotného Brabce na nová obvinění. Těch s postupem času stále přibývalo. Například poté, co vyšel najevo případ slovenského rozhodčího Eduarda Cichého, se zmohl předseda komise rozhodčích pouze na suché konstatování. V tom naráží na fakt, že v české fotbalové lize v té době hostovali sudí ze zahraničí. *„To je hrůza. Ještě abychom si teď hlídali i zahraniční rozhodčí.*“⁷⁶ Nejen komentátoři v denním tisku měli jasno v tom, že Milan Brabec není člověkem na svém místě. On sám považoval důležitější zůstat v čele komise do konce ligového ročníku, než aby vyvodil ze svého nezvládnutí funkce odpovědnost.

Zpráva o rozpuštění komise rozhodčích se ve sdělovacích prostředcích objevila až 18.června, tedy měsíc a půl od vypuknutí celé kauzy. Veřejnost byla informována, že komise rozhodčích bude po skončení ročníku rozpuštěna a pro další sezónu bude sestavena komise nová. Milan Brabec poskytl při té příležitosti rozhovor pro deník Sport, ve kterém tentokrát již odmítá jakoukoli vinu na vzniklé situaci. *„Zkušenosti z jiných fotbalových svazů nenabízejí zaručený mechanismus, jakým způsobem z pozice řídicí komise zabránit všem těmto projevům. Je to především otázka etiky a morálky každého jednotlivce.*“⁷⁷ Zatímco dříve byl šéf rozhodčích schopný přiznat alespoň nepřímou odpovědnost za vzniklou situaci, nyní se jakéhokoli provinění zříká, když poukazuje hlavně na morální kredit jednotlivých korupčníků. Jednoduše řečeno bylo jasně poznat, jak se do svých výroků stále více zamotává a jak si v jednotlivých vyjádřeních protirečí.

---

⁷⁴ Brabec, M., Nebudu se držet zuby nehty, řekl šéf sudích Brabec, MF Dnes 12.5.2004, s3

⁷⁵ Obst, J., Další obvinění, Sport 5.5.2004, s15

⁷⁶ Brabec, M., Zase korupce: Rozhodčí Cichý, Sport 5.6.2004, s9

⁷⁷ Brabec, M., Komise rozhodčích brzy odstoupí, Sport 18.6.2004, s14

V Mf Dnes se zase objeví pouhé vyjádření, které Milan Brabec jako šéf komise rozhodčích uvedl pro média k jejímu rozpuštění. V něm stojí : „*Je to především otázka etiky a morálky každého jednotlivce. V této situaci považuji za prioritní, aby v rámci daných možností byly učiněny kroky, které budou prospěšné pro tento úsek i celý fotbalový svaz a došlo v dalším období ke stabilizaci.*“⁷⁸ Z vyjádření je cítit takový obecný nic neříkající formální styl, který se redaktori deníku snažili objasnit telefonátem, v němž by Milan Brabec vyjádření vysvětlil fanouškům. Ten ovšem telefon nezvedal, tudíž nemohl poskytnout vysvětlení jaké kroky by měli vést k očistě českého fotbalu.

O dva dny později je již komise rozhodčích definitivně rozpuštěna. Milan Brabec se již nebude ucházet o pozici v nově vzniklém rozhodcovském sboru. Ovšem před čtenáři deníku Sport opět hájil svoji pověst, když se snažil vyvolat dojem obětího beránka v celé aféře. Jeho slova mluví za vše : „*Pokud jde o úplatky, nevím, jak bych to měl ovlivnit. Když budou rozhodčí a funkcionáři chtít domluvit se za minutu.*“⁷⁹ To je jistě pravda, ovšem v kompetencích předsedy komise rozhodčích je těmto případům předcházet, což se Milanovi Brabcovi nepodařilo.

Sám nyní již bývalý šéf komise rozhodčích se postupem času ze sdělovacích prostředků spíše vytrácí. Častokrát nereaguje na výzvy novinářů k rozhovoru nebo se spokojí pouze s krátkým vyjádřením či tiskovou zprávou. Poté co vyšly najevo jeho rozhovory s obviněným Ivanem Horníkem, stal se ze suverénně působícího Milana Brabce člověk, jenž jen těžko hledal slova, kterými by své chování hájil před veřejností. V Mf Dnes se snaží nastolit u čtenářů dojem, že podobných telefonátů absolvoval se všemi kluby několik. „*Nedopustil jsem se korupčního jednání, na tisíc procent. Snažil jsem se jen o nasazování rozhodčích, které by vedlo k jejich optimálním výkonům.*“⁸⁰ Místo aby si Brabec po zveřejnění jeho odposlechů sypal popel na hlavu, dušuje se před veřejností, že konzultace měly pomoci především výkonům rozhodčích. On sám se podle vlastních slov korupčního chování dokonce na tisíc procent nedopustil.

Po svém samotném odstoupení ze všech stávajících funkcí, jenž učinil teprve až na nátlak výkonného výboru, zaútočil bývalý šéf komise rozhodčích na ostatní funkcionáře ve svazových strukturách slovy : „*V průběhu více než tříletého působení ve fotbalových funkcích jsem se setkal s nestandardním jednáním konkrétních osob nebo skupin. Tyto poznatky jsem*

---

⁷⁸ Brabec, M., Šéf Brabec a jeho komise rozhodčích odchází, MF Dnes 18.6.2004, s4

⁷⁹ Brabec, M., Brabec: A co jsem měl dělat?, Sport 21.7.2004, s5

⁸⁰ Brabec, M., Na odchod není doba, říká Brabec, MF Dnes 10.11.2004, s2

připraven poskytnout s určitým časovým odstupem.“⁸¹ Jinými slovy chtěl Brabec svým bývalým kolegům vzkázat, že i on by mohl znát určité nekalosti, kterých se mohli ostatní představitelé svazu dopouštět. Zda to byl pouhý útok ze zoufalství nebo labutí píseň se nám již asi nepodaří zjistit, jelikož se Milan Brabec po svém konci ve svazových funkcích prakticky odmlčel.

III.2.3 Šéf s malou autoritou

V těžké situaci se ocitl také předseda ČMFS Jan Obst, jenž velel českému fotbalu v době, kdy se korupční aféra dostala na světlo světa. Deník Sport otiskl s nevyšším mužem českého fotbalu celostránkový rozhovor. Z odpovědí je možné vyčíst velké zklamání, které dával předseda svazu najevo, zároveň však vyslovil také určitou naději, že se poměry ve fotbale mohou zlepšit.

Jan Obst byl širokou veřejností brán za demokrata, jenž je na řízení takového velkého tělesa jakým ČMFS bezesporu je, příliš „slabý“. V jednom ze svých komentářů o tom také hovořil Luděk Mádl v deníku Sport. Každý fanda by rád viděl na tomto místě člověka s vysokou autoritou a nekompromisním přístupem ke všem. Na otázku redaktora co říká na tento skandál jeho srdce zklamaně odpovídá : *„Že je to velké zklamání, ostuda pro fotbal, zmar toho, o co se tady tři roky snažíme... Ale když to všechno prospěje tomu, aby se fotbal vyčistil a aby se někteří lidé začali bát a přestali dělat určité věci.*“⁸² Jinými slovy se Obst snaží na celém případu najít alespoň nějaká pozitiva. To by ale musela policie odhalit a společně s fotbalovým svazem tvrdě potrestat všechny viníky, kteří si jakýmkoli způsobem zadali s korupcí. Ovšem v úplné odhalení korupčních praktik nevěřili snad ani největší optimisté. Je otázkou, jestli si předseda ČMFS nechtěl udělat takovou image v médiích před veřejností, jelikož ani jeho svědomí nemohlo být čisté.

Samotný předseda svazu však tvrdí, že v případě podezření postupoval vždy stejně : *„Když tu bylo nějaké podezření, předali jsme to orgánům činným v trestním řízení. No a tam naše podněty vyhodnotili jako negativní.*“⁸³ Tímto tvrzením se snaží veřejnost přesvědčit o tom, že udělal vše pro zabránění korupčních praktik. Na Obstovu obranu nutno dodat, že rozhodčí měl ve strukturách fotbalového svazu na starosti již zmiňovaný Milan Brabec.

Jan Obst se ve svých vyjádřeních stavěl tvrdě proti všem obviněným, když se nechal slyšet, že podobní hříšníci nemají v českém fotbale co pohledávat. Tudíž by se neměli objevit

---

⁸¹ Brabec, M., Brabec odstoupil, vinu stále popírá, MF Dnes 12.11.2004, s1

⁸² Obst, J., Říkali mi: Korupce tu není, Sport 14.5.2004, s2

⁸³ Obst, J., Říkali mi: Korupce tu není, Sport 14.5.2004, s2

v žádných funkcích nebo listinách pod svazovým vedením. „*Jestliže se tak nestane, zamezí výkonu jeho funkce svazové vedení!*“⁸⁴ Tento předsedův nekompromisní postoj dostal vážné trhliny ve chvíli, kdy byl k zápasu první fotbalové ligy nominován Milan Šedivý. Tedy rozhodčí, jenž byl původně shledán viníkem, ovšem později obvinění zproštěn. Každopádně ani v takovém případě neměl v nominaci podle Obstova stanoviska, co pohledávat. Když tuto nesrovnalost ve výrociích předsedy svazu objevili redaktoři deníku Sport, byli obviněni z toho, že odpověď byla v jejich deníku zkreslená. Vysvětlení bylo tedy jednoduché : „*Došlo tam k posunu v interpretaci. My jsme na to ale nijak nereagovali.*“⁸⁵ Jan Obst tedy o pouhé dva dny později dementoval své původní vyjádření ohledně obviněných. Právě kvůli tomuto faktu byl předseda ČMFS nejen novináři často označován za muže s velmi malou autoritou ve fotbalových kruzích.

V Mf Dnes hájil rozhodnutí zařadit rozhodčího Šedivého zpět do fotbalového kolotoče dlouhým rozhodováním, ve němž nakonec zvítězila presumpce nevinny. „*Dlouze jsme diskutovali a dospěli k názoru, že musíme ctít presumpci nevinny.*“⁸⁶ Čtenáři tak mohli sledovat proměnu předsedy, který se původně k jakémukoli obvinění stavěl velmi nekompromisně. Dnes již svá vyjádření, možná i kvůli tlaku ze svého okolí, razantně mírní, čímž si na svou stranu jistě mnoho fanoušků nezíská.

Velkým zklamáním bylo pro předsedu ČMFS zjištění o praktikách šéfa komise rozhodčích Milana Brabce. Ty postupem času vyšly najevo v policejních odposleších. Bylo to pro něho, jak sám tvrdil v rozhovoru pro Mf Dnes, šokující zjištění, a proto žádal po Brabcovi vysvětlení před výkonným výborem. Po jeho zasedání se nechal Obst slyšet : „*Obhajoba mě nepřesvědčila. Pokud se potvrdí, co bylo v článku, doufám, že z toho vyvodí sám závěry.*“⁸⁷ Je nutné dodat, že výkonný výbor na tomto svém zasedání podržel Milana Brabce ve funkci, ovšem Jan Obst byl jedním ze čtyřech členů, kteří hlasovali pro jeho odvolání.

Podobným způsobem se Jan Obst vyjádřil také pro deník Sport, v němž také dostal příležitost zareagovat na obvinění Milana Brabce. „*Je to pro mě šokující zjištění, že jeden z mých nejbližších spolupracovníků se snížil k tomu, že se spolupodílel na ovlivňování ligových zápasů s jedním z hlavních protagonistů korupční aféry.*“⁸⁸ Na druhou stranu je alarmující, jak dlouho byly podobné manipulace ze stran nejvyššího vedení tolerovány. Vždyť právě předseda svazu by si měl udělat v organizaci, kterou řídí, pořádek. Ovšem jednotlivá

---

⁸⁴ Obst, J., Předseda Obst vyzývá Hlaváče, Sport 7.9.2004, s9

⁸⁵ Obst, J., Šéf ČMFS: „Asi mi špatně rozuměli“, Sport 9.9.2004, s5

⁸⁶ Obst, J., Svaz se postavil za úspěšného muže, MF Dnes 8.10.2004, s1

⁸⁷ Obst, J., Je to pro mě šokující říká Obst, MF Dnes 10.11.2004, s2

⁸⁸ Obst, J., Obst: Myslel, že odstoupí, Sport 10.11.2004, s2

Obstova vyjádření svědčila spíše o chaosu a zmatku, který ve svazových řadách vítězil nad tvrdou a nekompromisní rukou předsedy. Právě malá autorita předsedy byla důležitým zjištěním o tom, do jaké míry tuto funkci Jan Obst ve skutečnosti zvládal.

III.2.4 Svazové spory

Jak pokračovalo policejní vyšetřování a na povrch vyplouvali další informace, dostávali se jednotliví svazoví představitelé do vzájemných sporů. Bylo to možné vyčíst z jednotlivých výroků, jimiž se funkcionáři prezentovali v médiích. Vyplývalo z nich, že v nejvyšších patrech českého fotbalu pomalu houstla atmosféra.

První ostrý střet přinesl verdikt odvolací a revizní komise svazu. Ta omilostnila dva sudí potrestané za korupci Disciplinární komisí vedenou Alexandrem Károlyim. „Odvoláčka“ se dostala pod palbu tvrdé kritiky především od sportovních novinářů a fanoušků, jímž se tresty zdáli příliš mírné. Odkazovali hlavně na poškození dobrého jména českého fotbalu a ztrátu jeho důvěryhodnosti.

Károlyiho tribunálu se tehdy v deníku Sport zastal i předseda ČMFS Jan Obst, když rozhodnutí disciplinární komise hájil s tím, že tresty jsou v dané situaci dostačující: *„Jenže trest se vztahuje do sezony budoucí a každý ví, že dohánět dvanáctibodové manko je zatraceně těžké.“*⁸⁹ O tom sice nikdo z rozhněvaných fandů nepochyboval, ale většina z nich čekala daleko tvrdší postihy pro korupční hříšníky. Veřejnost chtěla takové tresty, které by byly varováním, že se takové praktiky v českém fotbale nebudou v žádném případě opakovat. I proto za asistence médií žádala daleko přísnější postihy.

Na rozhodnutí Odvolací a revizní komise svazu omilostnit dva podezřelé rozhodčí ihned zareagoval šéf Disciplinární komise Alexandr Károlyi. Tomu se výrok odvolací komise pochopitelně nelíbil a ihned se ní pustil prostřednictvím deníku Sport: *„Odvolací komise na základě svých znalostí o celé kauze těžko mohla kvalifikované rozhodnout. Disciplinárka byla médií kritizovaná za to, že Synot podle jejich mínění potrestala mírně, jak může z tohoto hlediska hodnoceno rozhodnutí odvolací a revizní komise?“*⁹⁰ Jako by se chtěl čtenářů zeptat, které rozhodnutí je správné. Jestli to vyřčené disciplinární komisí nebo verdikt komise odvolací.

Šéf odvolací komise Jiří Volný vrací Károlyimu úder o dva dny později také v rozhovoru pro deník Sport. Tam zpochybňuje důkladnou znalost problému všech členů disciplinární komise: *„Všichni členové naší komise měli dost času se důkladně seznámit se spisem,*

⁸⁹ Obst, J., Obst: Obviněných bude víc, Sport 8.7.2004, s7

⁹⁰ Károlyi, A., Károlyi: Absurdní!, Sport 14.7.2004, s5

zatímco z disciplinárky jej podrobně znal jen předseda.⁹¹ Tímto prohlášením zaútočil Volný nejen na kvalifikovanost rozhodování disciplinární komise, která podle jeho slov nebyla s případem dostatečně seznámena, ale také na jejího samotného předsedu. Je zajímavé, že podobné argumenty používal proti Volnému i sám Károlyi.

Tento spor mezi šéfy obou komisí poprvé ukázal na mírné napětí, jež se na Strahově pomalu kumulovalo. Oba předseda si stál za výrokem své komise a pochopitelně ho hájil i před širokou veřejností. Možná právě to byl hlavní důvod pro vzniklý spor. Samozřejmě že na představitelích fotbalového svazu byla znát jistá nervozita. Ta pramenila z nelehké situace, která se měla ještě zhoršit.

Další z konfliktů se rozpoutal ohledně termínu pořádání valné hromady ČMFS poté, co někteří členové výkonného výboru chtěli posunout termín jejího konání na dřívější datum. Mezi tuto skupinu lidí patřil také svazový předseda Jan Obst, jenž sám preferuje únorový, tedy časnější, termín. Z jeho výroků ovšem není zcela jisté, zda-li s tímto návrhem uspěje, jelikož hlas předsedy svazu má ve výkonném výboru stejnou váhu, jako hlas ostatních členů. „Ale o termínu řádné valné hromady může rozhodnout demokratickým hlasováním pouze výkonný výbor. On a nikdo jiný.“⁹² Jan Obst tedy odkazuje na rozhodnutí celého výkonného výboru. To ovšem potvrdí původní termín v červnu roku 2005, když proti dřívějšímu termínu hlasuje sedm z dvanácti členů výkonného výboru.

Do největší konfrontace se svými kolegy se ale dostal Milan Brabec, poté co se na veřejnost dostaly odposlechy jeho hovorů s Ivanem Horníkem. Alexandr Károlyi ho ihned vyzval prostřednictvím deníku Sport k rezignaci: „Podle mého osobního názoru by však pro něj a pro fotbal bylo lepší, kdyby sám rezignoval.“⁹³ Od Brabce a jeho praktik se distancoval také předseda svazu, jenž se nechal slyšet, že jeho jednání bylo pro něho samotného doslova šokující. Bylo pochopitelné, že v takové situaci, do níž se Milan Brabec dostal, dají ostatní svazoví funkcionáři od jeho osoby ruce pryč.

Jednotliví členové výkonného výboru také začali bojovat o získání, co nejlepší pozice pro příští svazové volby. I když působili ve výkonném výboru v době, kdy v České republice vypukla největší korupční aféra v historii, spousta členů se neostýchala kandidovat i v příštích volbách. Není divu, že se ve svazových strukturách začalo pomalu bojovat o nové přerozdělení funkcí. To mělo nastat na řádné valné hromadě.

---

⁹¹ Volný, J., Volný nyní tvrdí: Další milost? Sotva!, Sport 16.7.2004, s5

⁹² Obst, J., O valné hromadě se rozhodne v říjnu, Sport 3.9.2004, s6

⁹³ Károlyi, A., anketa: Měl Milan Brabec odstoupit z funkce místopředsedy svazu?, Sport 10.11.2004, s3

III.3 Marný mediální boj obviněných

III.3.1 Sportovní manažeři-původci korupce

V poslední části mé analýzy bych se věnoval mediálních výstupům lidí, jež se na korupční kauze přímo podíleli. Na jedné straně stáli ti, kteří úplatky za ovlivnění zápasu, ale třeba i za udělení žluté karty, aktivně nabízeli, tedy sportovní manažeři a další kluboví funkcionáři. Na opačné straně byla druhá skupina jedinců. Ta si pro změnu nechala úplatek slíbit. Patřili do ní fotbaloví arbitři nebo delegáti ČMFS. V neposlední řadě také oni dostali dostatek prostoru v denním tisku, kde se mohli hájit proti obviněním, případně sdělit své názory široké veřejnosti. Někteří z nich ovšem nebyli k novinářům tak sdílní, jak by si znepokojený fanoušek přál.

Kluboví manažeři se postavili k problému prakticky všichni stejně. Většina z nich čtenářům tvrdila že neví, co mají jednotlivá obvinění znamenat, a snad žádný z nich nehovořil o možném vlastním provinění. Dalším argumentem, který novináři často od manažerů slychali, byl nedostatek informací k případu. Je samozřejmé, že pokud někdo nemá dostatek informací, tak čtenáři neposkytne žádnou novou zprávu o případu. Postupem času, nejspíš kvůli špatnému svědomí, některým sportovním manažerům došla slova, a tak se raději z mediálního prostředí vytrahovali.

Sportovní ředitel Synotu Jaroslav Hastík, jehož zadržením korupční aféra de facto odstartovala, popisuje ochotně své pocity v rozhovoru pro deník Sport ihned v pondělí 3. května. Podle obviněného k žádnému předání peněz nedošlo a ani dojít nemělo. Hastík se spíše podívoval samotnému zásahu policejní jednotky. „*Nejprve jsem myslel, že nás přepadla nějaká uniformovaná mafie. Už jsem se viděl s kulkou v hlavě. Byla se mnou přítelkyně a kluboví právník, jen jsem rád, že u toho nebyla moje čtyřletá dcera.*“⁹⁴ Obviněný se snaží čtenáři ukázat nepřiměřenost zásahu vůči jeho osobě, navíc podle jeho vyjádření neměli zadržené peníze sloužit jako úplatek. „*Nevlastním kreditní kartu, a tak mívám u sebe občas dost velké částky.*“⁹⁵ Tímto způsobem v rozhovoru dále vysvětloval, proč u něho byla nalezena tak vysoká hotovost. Ta měla podle policie sloužit právě jako úplatek sudímu Hruškovi, který byl na totožné čerpací stanici také zadržen.

I v Mf Dnes Jaroslav Hastík odmítal jakoukoli vinu, když v jednom z článků tvrdí, že všechna obvinění jsou vykonstruovaná. Ve stejném listě se tentýž den k zatčení sportovního manažera Synotu vyjádřil trochu udiveně také prezident klubu Miroslav Valenta : „*Cože?*“

---

⁹⁴ Hastík, J., Už se viděl s kulkou v hlavě, Sport 3.5.2004, s10

⁹⁵ Hastík, J., Hastík: Nemám kreditku, vozím hotovost, Sport 4.5.2004, s16

*Hastík byl zatčen? To je snad špatný vtíp!*⁹⁶ Více informací slíbil sdělit novinářům až po svém návratu do vlasti.

V deníku Sport zase dostává prostor na vyjádření majitel Synotu Ivo Valenta, jenž korupční aféru chápe jako cílený atak proti klubu případně proti samotné firmě Synot. „*Jde o cílený útok. Nevím jestli proti fotbalovému klubu, nebo proti celému holdingu. Už před třemi měsíci jsem měl indicie, že můžeme být odposloucháváni.*“⁹⁷ Podle majitele klubu bylo tedy obvinění klubu pouhou mstou ze závidi. S tímto ovšem nemohla souhlasit početná fanouškovská obec, která měla o praktikách manažerů Synotu své vlastní mínění. Vždyť i samotný Ivo Valenta bude v následujících týdnech obviněn z korupčního jednání, jelikož podle policie napomáhal k trestnému činu. Po jeho definitivním zaplétání do případu se jej novináři pokoušeli několikrát kontaktovat, ovšem bez úspěchu. V Mf Dnes alespoň připomínají jeden jeho dřívější výrok, v němž se od jakékoli korupce, ostatně jako doposud, ostře distancuje.

Na základě posledních událostí se nakonec Ivo Valenta rozhodne fotbalový klub prodat, jelikož cítí určitou křivdu. Představitelé fotbalového Synotu totiž doposud brali všechna obvinění jako neopodstatněná, a proto majitel cítil potřebu klub předat do jiných rukou. Na druhou stranu by mohl ne jeden fanda spekulovat, do jaké míry hrála při prodeji klubu roli křivda a do jaké míry špatné svědomí. Své rozhodnutí odejít ze světa fotbalu odůvodnil Valenta pouze jednou krátkou větou: „*Celá věc se přetáčí mimo fotbal, jsou na nás vyvíjeny politické tlaky.*“⁹⁸ Poté se již představitelé klubu ze Slovácka stáhli spíše do ústraní, než aby svá další vyjádření poskytly médiím. Je možné, že podobný postup zvolili obvinění na základě konzultace s obhájcem, jelikož vyšetřování bylo v plném proudu a každá neuvážená výpověď jim mohla uškodit.

Po vynesení ortelu disciplinární komisí ČMFS již volil Ivo Valenta takové umírněnější formulace, ovšem nezapomněl dodat, že se klubu hodlá stejně zbavit. „*Jsem spokojený, že klub v lize zůstal. Nic už nebrání tomu, abychom ho konečně prodali, zájemce máme.*“⁹⁹ Na výstupech majitele Synotu bylo vidět, že kvůli korupčnímu skandálu již ztratil zájem vlastnit prvoligový fotbalový klub. Samozřejmě že cena za prodej prvoligové licence je vyšší než u licence druholigové, a proto mohl být Valenta spokojen alespoň s tím, že cena klubu nijak rapidně neklesne.

---

⁹⁶ Valenta, M., Kauza Hastík: faul na Synot, MF Dnes 3.5.2004, s6

⁹⁷ Valenta, I., Majitel Synotu tvrdí: Cílený útok, Sport 4.5.2004, s17

⁹⁸ Valenta, I., Valenta:Synot chtějí tři zájemci, MF Dnes 19.2.2004, s2

⁹⁹ Valenta, I., Synot zůstává v lize, ztratí 12 bodů, MF Dnes 3.7.2004, s6

Jinak Jaroslav Hastík poté, co musel kvůli aféře skončit ve všech funkcích, které ve fotbalovém Synotu zastával, se z médií prakticky vytratil. Je možné, že ho tížilo vlastní svědomí, každopádně po jeho konci v uherskohradištském klubu neměli čtenáři prakticky žádnou možnost získat Hastíkova stanoviska.

Na mediálních výstupech jednotlivých klubových funkcionářů můžeme spatřit jeden zajímavý rys společný prakticky pro všechny. Většina komentuje obvinění jako vymyšlená nebo neopodstatněná, někteří dokonce ani netuší, že by se měli dopustit něčeho nekalého, případně nemají o věci žádné informace. Pro ověření tohoto faktu se stačí podívat na jednotlivá vyjádření manažerů, která byla otištěna v médiích krátce po obvinění.

Například sportovní ředitel Slovanu Liberec František Mysliveček deníku Sport po obvinění klubu ze severu Čech řekl : „*O celé věci nejsem informován, a tak k ní nemohu nic říct.*“¹⁰⁰ Podobným způsobem reaguje také Vladimír Dostál z druholigového týmu HFK Olomouc, když nejprve reaguje slovy : „*Je to pro mě naprosto šokující věc.*“¹⁰¹ Poté odkazuje, podobně jako funkcionář Liberce, na neznalost celého případu s tím, že se nebude dále vyjadřovat. „*V tuto chvíli k této záležitosti nemohu nic říct, protože ani nevím, čeho by se ono vyšetřování mělo týkat.*“¹⁰² Do třetice bych mohl uvést příklad sportovního manažera Opavy Gustava Santariuse, jenž v deníku Sport tvrdí, že nemá o celé věci absolutně žádné tušení. „*Nic o tom nevím, nemám tušení, odkud se to vzalo a žádné obvinění jsem dosud nedostal.*“¹⁰³ Na základě těchto mediálních výstupů můžeme krásně pozorovat styl argumentace klubových činovníků, kteří nějakým způsobem zatáhli svůj tým do korupční kauzy. Nikdo neví nic konkrétního a zároveň všichni nechápou jakým způsobem se do aféry zapletli právě oni.

Představitelé fotbalových Vítkovic pro změnu nesouhlasili s výší trestu, který jim byl disciplinární komisí udělen. Postoj funkcionářů se lišil v tom, že sportovní manažer klubu Lubomír Vlček protestoval proti výší trestu, nikoli proti jeho udělení, když v deníku Sport k devítibodovému odečtu říká: „*Naše provinění se s proviněními jiných klubů nedá prakticky srovnávat. Přesto jsme dostali prakticky stejný trest.*“¹⁰⁴ Ovšem ani protesty neochránili vítkovický klub od bodového odpočtu do nové sezóny. Hlas sportovního manažera tak zůstal nevyslyšen.

---

¹⁰⁰ Mysliveček, F., Nesmysl, tvrdí unisono, Sport 4.8.2004, s5

¹⁰¹ Dostál, V., Dostál: Je to pro mě šok, MF Dnes 9.7.2004, s5

¹⁰² Dostál, V., Dostál: Je to pro mě šok, MF Dnes 9.7.2004, s5

¹⁰³ Santarius, G., Opava prý nabízela sex!, Sport 28.8.2004, s21

¹⁰⁴ Vlček, L., Vlček: Odvoláme se!, Sport 5.11.2004, s6

Samostatnou kapitolu by poté mohl vytvořit sportovní ředitel Viktorie Žižkov Ivan Horník, jenž se v době, kdy ještě nebyl obviněn, vyjádřil pro deník Sport k situaci, zda-li by právě pražský klub seskupivší z první fotbalové ligy, nemohl v soutěži zůstat právě na úkor Synotu. Nutno říci, že se k této variantě staví spíše skepticky : „*Ve středu prostě začne disciplinární řízení. Nějaká teorie tu je, ale na ni rozhodně nespolehneme. Já žiji raději v realitě a ta je taková, že jsme ve druhé lize.*“¹⁰⁵ Možná žil sportovní manažer Žižkova opravdu v realitě, anebo si byl plně vědom toho, že i na něho může každou chvíli ukázat prst policejního vyšetřování.

To se stalo až na začátku srpna. Tehdy poskytl deníku Sport jen krátký rozhovor, v němž čtenářům říká, že si není nějakého uplácení vědom. „*Samozřejmě jsem nevěděl o tom, že je můj služební telefon odposloucháván, takže jsem do něj asi napovídal spoustu nesmyslů. K žádnému podplácení nedocházelo!*“¹⁰⁶ Takže opět podobná argumentace jako v minulých případech. V Mf Dnes byl pouze připomenut jeden z dřívějších Horníkových výroků, že korupční praktiky ve fotbale neuznává a odsuzuje. Když si poté čtenář dá tyto dvě informace vedle sebe a přidá k nim také policejní odposlechy, které byly hlavním důkazním materiálem, musí vidět jednoznačný rozdíl mezi slovy a činy žižkovského manažera.

Po vynesení verdiktu disciplinární komise se Ivan Horník jakéhokoli komentáře zřekl, když si v Mf Dnes vystačil s pouhým formálním konstatováním : „*Je to velký trest a já mám čas přemýšlet, jak budu postupovat dál. Víc se k tomu v tuto chvíli nechci vyjadřovat.*“¹⁰⁷ Toto nic neříkající vyjádření jakoby ukazovalo na určitou Horníkovu rezignovanost, která pramenila z nastalé situace. Deníku Sport pak poskytl pouze krátké vyjádření, ve kterém říká, že neví, co bude v současnosti dělat, jelikož fotbal byl pro něho jedinou vášní.

Samotný majitel fotbalového klubu Viktorie Žižkov Luděk Vinš se od svého sportovního manažera distancoval a žádal nižší trest pro klub jako takový. Argumentoval tím, že žádné finanční prostředky na podobnou činnost Horníkovi nikdy nedal. „*Byla to pouze jeho iniciativa a nikoli klubu. Nejde mi do hlavy, proč jsme sestoupili, když jsme údajně korumpovali.*“¹⁰⁸ Těžko ovšem mohli fotbaloví fandové věřit, že žižkovský sportovní manažer uplácel z vlastních peněz, jak se nám snažil vstřípit do hlavy Horníkův nadřizený Luděk Vinš.

Bylo zajímavé sledovat, jak se jednotliví manažeři poté, co se ke čtenářům dostaly přepisy odposlechlů, najednou z médií prakticky vytratili. Asi si postupně uvědomovali, že český

---

¹⁰⁵ Horník, I., Horník: Realita, spadli jsme, Sport 19.5.2004, s5

¹⁰⁶ Horník, I., Horník: Podplácení? Ne!, Sport 6.8.2004, s3

¹⁰⁷ Horník, I., Fotbalová špína ze Žižkova: padlo osm trestů, MF Dnes 16.9.2004, s1

¹⁰⁸ Vinš, L., Lídr je náhle na dně, Sport 16.9.2004, s7

fotbalový fanoušek nebude natolik hloupý, aby věřil jejich argumentům. Vždyť to, co vyplulo na povrch za informace právě z jednotlivých hovorů, bylo jasným důkazem, který všechny sportovní manažery před očima veřejnosti dokonale zdiskreditoval.

III.3.2 Mediální výstupy uplácených

Velmi přínosné bylo také sledovat mediální vyjádření jednotlivých obviněných rozhodčích případně delegátů. Každopádně výroky těchto viníků se od sebe poměrně často lišily. Bylo to zapříčiněno především tím, jakou taktiku dotyčný pro své mediální vystupování zvolil. Někteří hájili v tisku svou nevinu, jiní se odmítali pro noviny vyjádřit nebo odkazovali žurnalisty, aby se obrátili na jejich právní zástupce. A různých podobných argumentů, s nimiž obvinění přišli, bylo více.

Čtenářům asi nejvíce zůstane v mysli rozhodčí Václav Zejda, jenž figuroval ve více případech. Právě on byl jedním z těch, který odkazoval zvědavé novináře na svého právního zástupce. Když se na něho obrátili poprvé, nedlouho poté, co se celá aféra naplno rozjela, odpověděl redaktorům deníku Sport slovy : „*Zeptejte se na to raději mého advokáta, já víc říkat nebudu.*“¹⁰⁹ Od té doby nechal za sebe vyjadřovat do novin obhájce Karola Hrádela, když se sám víceméně stáhnul do pozadí. Jeho advokát to v Mf Dnes odůvodňuje především tím, aby se obviněný nedostal do kontaktu s dalšími svědky : „*Z toho důvodu se nebude do uzavření případu zúčastňovat jakýchkoliv akcí, kde by mohl být v kontaktu s potenciálními či skutečnými svědky a obviněnými.*“¹¹⁰ Ze samotného obviněného rozhodčího již novináři nedostanou žádné jeho stanovisko.

Když se dostaly na světlo světa policejní odposlechy, použil jejich obsah Karol Hrádela k originální obhajobě svého klienta. Využil přitom slangu, kterým se ovlivňování zápasů obvinění dorozumívali. Čtenáři se dozvěděli, jak se rozhodčí Zejda domlouvá kolik kaprů, čímž měli korupčníci na mysli bankovky v hodnotě tisíc korun, inkasuje společně s dalšími arbitry za ovlivnění zápasu. Obhájce sudího však přišel s jednoduchým vysvětlením, když tvrdil, že se jeho klient zúčastnil výlovu rybníka. „*Kapry si zaplatil, při výlovu ho vidělo asi čtyřicet až padesát svědků, existují i fotografie. Kapr je prostě kapr!*“¹¹¹ Někomu možná přišel tento argument k smíchu, někoho možná rozhněval ještě více, ovšem nikoho snad nemohl přesvědčit o Zejdově nevině. Obhájce podle mého názoru podcenil myšlení fotbalové veřejnosti. Ta již dále nechtěla být obelhávána korupčními hříšníky.

---

¹⁰⁹ Zejda, V., Zejda: Nějaký papír mám, Sport 5.5.2004, s15

¹¹⁰ Hrádela, K., Fotbalový rozhodčí Zejda se bojí, že skončí ve vazbě, MF Dnes 18.5.2004, s1

¹¹¹ Hrádela, K., Zejda byl na výlovu kaprů, Sport 5.11.2004, s6

V policejních odposleších se objevilo mnoho výrazů, které bychom mohli zařadit do hantýrky korupčních recidivistů. Jen pro připomínku mohu zmínit slova jako desetník, třicetník, jablka nebo již zmiňovaní kapři. Všem bylo celkem jasné, co tyto výrazy znamenají, a tak obhajoba Karola Hrádeli vyzněla spíše tragikomicky.

Jinak mnozí fotbaloví rozhodčí se spíš do denního tisku odmítali vyjadřovat. Jedním z nich byl i protivínský starosta a zároveň fotbalový sudí Jaromír Hlaváč, který měl slíbené peníze dále dělit mezi své kolegy. V Mf Dnes tento fakt dementoval, jenž na opakovaně položenou otázku od redaktora reagoval slovy : „*Žádné peníze jsem nepředal. Takhle vám to opravdu musí stačit.*“¹¹² Ovšem sportovním redaktorům toto vysvětlení pravděpodobně nestačilo, jelikož se zmíněného arbitra pokoušeli dále kontaktovat. Tentokrát se jim již nepodařilo navázat se sudím Hlaváčem žádné spojení.

Podobně odmítali žádosti o rozhovor, případně o vyjádření se do denního tisku například Stanislav Hruška, Bohuslav Krátký, Josef Dvořáček atd. Tito a další arbitři tak nevyužili možnost hájit své jednání před veřejností, což mohlo svědčit buď o jejich špatném svědomí anebo o pocitu rezignace, jež je po odhalení skandálu mohl přepadnout. Museli si totiž uvědomit, že veškerá obhajoba bude po zveřejnění odposlechů marným bojem proti veřejnému mínění.

Někteří z rozhodčích se snažili v denním tisku diskreditovat policejní odposlechy. Častokrát jsme slyšeli argumenty, že slova dotyčného byla vytržena z kontextu nebo nebyla řečená údajně vůbec. Například jeden z obviněných Milan Šedivý, jenž se nejprve ke svému obvinění odmítal do sdělovacím prostředků jakkoli vyjádřit, se snažil čtenáře deníku Sport přesvědčit, že přepis jeho odposlechů není pravdivý. „*To co se objevilo v novinách vůbec nejsou má slova. Není to pravdivé, neříkal jsem ty věci jak se tam píše.*“¹¹³ Je otázkou, do jaké míry fotbaloví fanoušci uvěří výpovědi arbitra, jenž de facto řekl, že jeho slova, jak je zachytily policejní odposlechy, nejsou pravdivá. Jednoduše řečeno se rozhodčí snažil přesvědčit čtenáře o tom, že jeho slova si do denních periodik pravděpodobně někdo škodolibě vymyslel.

Podobný způsob obhajoby zvolil také jeden z nejznámějších českých rozhodčích Evžen Amler. Ten se nejprve proti jakémukoli obvinění ostře ohradil, když v Mf Dnes po odhalení případu Žižkov říká : „*Obvinění se hluboce dotýká mé profesionální i občanské cti. Trvám na*

---

¹¹² Hlaváč, J., Žádné peníze jsem nepředal, říká Hlaváč. Dál však mluvit odmítá, MF Dnes 12.5.2004, s1

¹¹³ Šedivý, M., Rozzuřený Amler, Sport 21.9.2004, s3

tom, že jsem žádný úplatek ani nabídku úplatku nikdy nepřijal.“¹¹⁴ Tvrdil sebejistě poté, co se jeho jméno objevilo na seznamu podezřelých v korupční kauze.

U tvrzení o své nevině zůstal i potom, co si mohli čtenáři v denním tisku přečíst jeho telefonní hovory. Na jejich zveřejnění pak v deníku Sport říká : „*Moje věty jsou zcela vytrženy z kontextu. Další má vyjádření v novinách chybí.*“¹¹⁵ Obviněný se tady pokouší navodit dojem, že jeho slova byla redaktory deníku Sport zkreslena natolik, že prakticky nedávala původní smysl. Byla to poměrně oblíbená argumentace mužů podezřelých z korupčního jednání. Jelikož si všichni dobře uvědomovali sílu médií a důležitost vystupování v nich, snažili se fanoušky přesvědčit, že jejich výpovědi byli neúplné a tudíž informace v tisku neobjektivní.

Ten samý rozhodčí se v Mf Dnes vyjádřil proti způsobu zahájení vyšetřování. Podle jeho názoru stačilo k tomu, aby byl sudí obviněn z korupce, pouze zvednout jednomu z klubových funkcionářů telefon. V tom případě jsou arbitři takřka neustále pod hrozbou korupčního stíhání. „*Jsou to klikaté cestičky, často se pohybujete na tenkém ledě.*“¹¹⁶ Jakoby chtěl sebe a své kolegy Amler hájit tím, že i zvednutí telefonního sluchátka, mohlo přivést rozhodčí do nepříjemné situace.

Proti tomuto tvrzení ovšem hovoří vyjádření jednoho z neobviněných rozhodčích, který si z pochopitelných důvodů nepřál být jmenován. V článku říká, že i on se setkal s nátlakem od žižkovského manažera Ivana Horníka. Na jeho nabídku však neslyšel : „*Nereagoval jsem na ně a v zápasech Žižkova jsem nic ve prospěch týmu nedělal, což považuji za své osobní vítězství.*“¹¹⁷ Toto vyjádření odporuje tvrzení Evžena Amlera, jenž se snažil fanoušky přesvědčit, že pouhý příjem telefonního hovoru může rozhodčího zatáhnout do korupčního skandálu. Tomu však neodpovídalo vyjádření nejmenovaného sudího.

K celému případu se naopak odlišně postavil další z obviněných rozhodčích, a sice Karel Vidlák. Ihned poté, co mu bylo doručeno obvinění, požádal sám o pozastavení svého delegování na fotbalové zápasy. Čtenářům své rozhodnutí sdělil v Mf Dnes : „*Sám jsem panu Melicharovi zavolal, že mi bylo doručeno obvinění. Počítám, že v Ostravě pískat nebudu.*“¹¹⁸ Ačkoli si byl sudí vědom určitého pochybení a z jeho mediálního vyjádření byla cítit určitá pokora, měl podle vlastních slov svědomí čisté.

---

¹¹⁴ Amler, E., Korupce ve fotbale: dalších 17 obviněných, MF Dnes 6.8.2004, s4

¹¹⁵ Amler, E., Rozzuřený Amler, Sport 21.9.2004, s3

¹¹⁶ Amler, E., K obvinění někdy stačilo zvednout telefon, MF Dnes 2.6.2004, s6

¹¹⁷ K obvinění někdy stačilo zvednout telefon, MF Dnes 2.6.2004, s6

¹¹⁸ Vidlák, K., Úplatky ohrožují fotbalovou ligu, MF Dnes 6.8.2004, s1

O tom, proč se dostal na seznam korupčních hříšníků, se snažil čtenářům vysvětlit v deníku Sport. Pokoušel se jim sdělit, z jakého důvodu nebylo možné v jeho případě Horníkovi nabídku odmítnout. „*Kdybych to udělal nebo kdybych položil telefon, tak by mě ten člověk dostal z listiny. Ten měl konexe všude.*“¹¹⁹ Sudí odkazoval na obrovskou moc, jíž v zákulisí českého fotbalu Ivan Horník v tu dobu disponoval. Jeho tvrzení by podporovaly také přepisy odposlechů, v nichž se žižkovský manažer domlouval na nasazování rozhodčích přímo s předsedou komise rozhodčích. Takže bylo jasné, že určité vazby na nejvyšší představitele českého fotbalu měl. Na druhou stranu bychom se mohli zamyslet nad tím, do jaké míry bylo pro rozhodčího Vidláka těžké nabídku odmítnout a do jaké míry se na jejím přijetí aktivně podílel. To by ovšem bylo vzhledem k nedůvěryhodnému prostředí, v němž působil velice těžké zjistit.

Každopádně z vystoupení obviněných bylo znát, že určitě nemají čisté svědomí. Časté odmítání rozhovorů, odkazování na právního zástupce, ale také nepřiznání viny za každé okolnosti, jejich dobrému obrazu určitě nepřidala. Je pochopitelné, že se někteří z nich těžko vyrovnávali s tlakem okolí, který kolem jejich osob vznikl, a tudíž jejich argumentace nevyznívala vždy tak důvěryhodně, aby nespokojené fotbalové fanoušky i sportovní novináře přesvědčila.

---

¹¹⁹ Vidlák, K., *Nechce být v pytlí se Zejdou*, Sport 27.10.2004, s3

IV. Co vyplývá z analýzy?

IV.1 Mediální výstupy 3 různých stran

Při analýze mediálních vyjádření popřípadě rozhovorů, bylo zajímavé sledovat jeden zásadní fakt. Jak dokáží tři různé sledované skupiny jednotlivců zainteresovaných nějakým způsobem ve fotbalové korupční kauze hovořit o stejném problému třemi různými jazyky. Obrovský vliv na tento fakt má skutečnost, že se jednotlivé skupiny ocitly každá na své straně barikády.

Tyto tři hlasy spolu svádí souboj na stránkách denního tisku, který se dostává do rukou čtenářům, mezi nimiž figurují také sportovní fanoušci. Právě ty aféra v nejpobulárnějším sportu u nás zajímala nejvíce. Jelikož obsah, který produkují čtenářům média, může zásadním způsobem ovlivnit myšlení každého jedince, jak jsem rozebíral v první kapitole, bylo důležité, jakým způsobem ho každá ze tří stran využila k prezentaci svých názorů, pohledů a stanovisek. Každý jedinec, který se nějakým způsobem do sdělovacích prostředků vyjadřuje, ovlivňuje názor čtenáře. Ten si na základě informací, v našem případě z tištěných médií, utváří a ujasňuje celkový pohled na samotnou korupční aféru a hlavně na její hlavní protagonisty.

V první řadě jsem sledoval referování ze strany sportovních novinářů a publicistů. Ti často zastávali vůči ostatním skupinám dost nekompromisní postoj. Kdybych ho mohl nazvat dosud neexistujícím právním výrazem, hovořil bych o presumpci viny, kterou žurnalisté proti korupčním hříšníkům a svazovým činovníkům zastávali. Jakoby si byli vědomi toho, že musí čtenáře přesvědčit o velikosti korupční aféry u nás. Proti ní je zapotřebí bojovat nejen mediální cestou, ale také veřejným míněním.

Za důležité považovali novináři z obou sledovaných periodik především vyvození vlastní odpovědnosti svazových funkcionářů a odstranění všech osob, které si nějakým způsobem s korupcí v českém fotbalovém prostředí zadali. Prostřednictvím jednotlivých komentářů a pohledů se snažili dotyčné hříšníky vyzvat, aby opustili český fotbal a nevrhali na jeho jméno dále stín korupčních praktik. Ve vedení ČMFS mělo podle jejich mínění nastat zemětřesení takových rozměrů, aby již na Strahově nezůstal kámen na kameni. Svaz byl autory článků častokrát přirovnáván k firmě, která má špatně fungující vedení. To by mělo ze svého neúspěchu vyvodit důsledky a svěřit ji do rukou lepšího managementu.

Novináři si také velmi všímali slabého postavení svazového předsedy Jana Obsta, který neměl dostatečnou autoritu, potřebnou pro výkon tak důležité funkce. V tom byla předsedova největší nevýhoda, která ho před očima veřejnosti diskreditovala natolik, že byl Obst

považován za špatného šéfa svazu. Žurnalisté také odkazovali na zvyklosti z kulturně vyspělých zemí, ve kterých by vyvození osobní odpovědnosti v takovéto aféře bylo samozřejmostí.

Pro obviněné sportovní manažery a uplacené rozhodčí a delegáty požadovali sportovní publicisté okamžitý odchod z českého fotbalu a řádné potrestání nejen disciplinární komisí svazu, ale i českou justicí. Jejich výpovědi představovaly pro žurnalisty nedůvěryhodné, někdy možná i lživé formulace. Hříšníci se pak marně snažili zachránit svou pověst před očima veřejnosti.

Také svazoví funkcionáři využívali svého prostoru v denním tisku, aby hájili před národem své posty, které byly korupčním skandálem ohroženy. Jednotliví svazoví představitelé se snažili čtenáře několikrát přesvědčit, že proti korupci udělali v oblasti prevence vše, co bylo v jejich silách a kompetencích. Navíc zdůrazňovali, že jejich vina byla pouze nepřímá, jelikož nemohou zabránit, aby se dva jedinci dohodli na ovlivnění fotbalového zápasu. Bylo to jako strkání hlavy do písku před problémem, místo jeho jasného a účinného vyřešení.

V novinách se také postupem času objevovaly první spory, které na vedení ČMFS začaly probíhat mezi jednotlivými činovníky. Bylo vidět, že stávající členové výkonného výboru již pomalu mysleli na nové volby, ve kterých by své posty měli obhajovat, a tak svalovali vinu jeden na druhého. Nikdo si před veřejností prakticky neposypal hlavu popelem, aby čtenářům ukázal alespoň trochu sebereflexe, a neprojevil dostatek lítosti nad vzniklou situací. Tímto chováním se svazoví funkcionáři dostávali sami pod tlak široké veřejnosti, která pochopitelně chtěla, aby se na svazu proti korupčním mravům tvrdě zasáhlo především činy. Místo toho znepokojení fandové zjišťovali, že si stávající svazové vedení neví s korupcí absolutně rady.

Do poslední skupiny jsem zařadil osoby aktivně se podílející na korupčním jednání. Na jejich názory čekali fotbaloví fanoušci také netrpělivě, jelikož chtěli znát odůvodnění činů, ze kterých ji viní policie. Prvním společným rysem byla snaha dementovat veškerá obvinění. Čtenáři se většinou od sportovních manažerů dozvěděli, že vyřčená obvinění se nezakládají na pravdě. Ovšem těžko mohl fotbalový fanda věřit v jejich nevinu, když policie začala obviňovat jednotlivé fotbalové kluby a s nimi spojené manažery z korupčního jednání. Bylo jim totiž jasné, že bez jasných důkazů by počínání policistů nebylo tak razantní.

Z okruhů lidí, jež si nechali úplatek slíbit, jsme pak sledovali různorodá vyjádření. Ta více či méně bagatelizovala skutky, kterých se měli zkorumpovaní rozhodčí a delegáti dopustit. Všichni ovšem při počáteční obhajobě ještě netušili, co na jejich počínání prozradí policejní odposlechy, jejichž prepisy se dostaly do sdělovacích prostředků a prostřednictvím nich také k lidem samotným.

Když tedy později vyšly na světlo světa policejní odposlechy, v nichž byla zcela zřejmá snaha ovlivnit rozhodčí jasně vidět. Jednalo se o důkazy, na jejichž základě bylo těžké čtenáře přesvědčit o nevině podezřelých. A tak se někteří obvinění před novináři z denního tisku začali spíše schovávat, popřípadě se do jejich diktafonů odmítali vyjadřovat. Jakoby rezignovali na nějaké očištění svého jména před národem a soustředili se pouze na obhajobu u soudu a disciplinární komise.

K fotbalovým fandů u nás se tak dostávaly tři odlišné hlasy, které se snažili vyjadřovat k fotbalovému korupčnímu skandálu. Jelikož si každý jedinec mohl přečíst názory ze všech stran, udělal si také skutečný obrázek o praktikách, které ovládaly český fotbal a parazitovaly na něm.

Není divu, že se obyvatelé České republiky v tomto problému postavili zcela jasně na stranu kriticky píšících novinářů. Ti působili na vývoj veřejného mínění především prostřednictvím sportovní publicistiky. Ta mimo jiné nabízí příjemcům zpráv autorova stanoviska a postřehy. Čtenářům nabízeli novináři celou řadu komentářů, poznámek a sloupků, ve kterých rozebírali příčiny, ale také hledali východiska ze vzniklé situace. Jejich práci jim také usnadnil fakt, že se žurnalisté ocitli na straně zákona. Kdežto členové zbylých dvou skupin nemohli ze svého jednání čistě svědomí.

Fotbaloví fanoušci tak jasně ukázali, že si podobné korupční praktiky v českém fotbale nepřejí. Dokázala to také anketa, s níž přišel deník Sport, Pomozte českému fotbalu, odstupte, která vyzývala prostřednictvím všech osob, jímž nebyl osud fotbalu lhostejný, k rezignaci čelní představitel fotbalového svazu. Byl to asi poslední zoufalý pokus redaktorů tohoto deníku, jak donutit svazové funkcionáře k odpovědnosti. Ti však nebrali ohled ani na podpisy tisíců signatářů této občanské výzvy a nadále setrvali ve svých funkcích.

Ze tří hlasů, s nimiž se čtenáři prostřednictvím denního tisku seznámili, se tak tím nejdůvěryhodnějším stal hlas žurnalistů. Pověšinou se s ním ztotožňovala i značná část společnosti. Právě v tom tkví kouzlo nejen sportovní publicistiky, ale publicistiky jako takové. Zbylé dva hlasy se snažily zachránit alespoň zbytek dobré pověsti či osobního kreditu, který hříšníkům mohl ještě zůstat. Ovšem do jaké míry byla jejich snaha úspěšná můžeme pouze spekulovat.

IV.2. Jak nás vybraná média informovala

Obě periodika zaujala vůči korupčním praktikám v českém fotbalu nekompromisní postoj, který by se dal nazvat také nulovou tolerancí. V deníku Sport se hlavní role při mapování

korupční aféry ujal Pavel Procházka společně s Lud'kem Mádlem, v Mf Dnes byl zase hlavním kritikem poměrů v nejoblíbenějším sportu u nás Filip Saiver. Pochopitelně se referování o kauze zapojili také redakční kolegové těchto žurnalistů. Ovšem ti se problému nevěnovali tak podrobně jako jmenovaní novináři, od nichž jsme si mohli přečíst nejvíce komentářů k danému tématu.

Pro deník Sport, který je výhradně sportovně orientován, byla kauza zpočátku hlavním tématem. Okamžitě po zveřejnění případu věnovali jeho redaktoři korupci vždy dostatek prostoru a pozornosti. Nutno dodat, že nejobsáhlejší zpravodajství přinesly oba právě bezprostředně po vypuknutí celého případu. O ničem jiném periodika nepsali tolik, jako o korupčním skandálu, jenž neměl v českém prostředí obdoby.

Jelikož je deník Sport orientován pouze na jednu příjmovou skupinu, mohl si dovolit věnovat tomuto problému daleko více prostoru, než Mf Dnes. Ta se také snažila čtenáře podrobně informovat a dovolím si tvrdit, že ani jejím redaktorům neuniklo nic podstatného. Ovšem je logické, že noviny, v nichž je sportovní relace pouze malou součástí celku, nemohly fanouškům přinést takové kvantum informací, jako jejich ryze sportovně zaměřená konkurence. Jinak v deníku Sport byla tomuto problému věnovaná častokrát celá dvojstrana. Kauza se dostávala občas také na titulní stranu obou listů, což svědčilo o důležitosti, kterou korupci jednotliví žurnalisté přisuzovali.

Obě redakce daly ve svých listech prostor kromě zpravodajských zpráv a komentářů, také samotným korupčním hříšníkům nebo představitelům svazu. Ti si tak nemohli stěžovat na to, že nemají kde prezentovat své názory, jelikož i oni dostali možnost poskytnutí rozhovorů případně vyjádření. I v tomto případě se počínání obou periodik shoduje.

Aféra plnila řádky novin dlouhé měsíce po svém vypuknutí s tím, jak vycházely na povrch zemské nové a nové skutečnosti, které stály za zveřejnění. Takže každé nové obvinění, zasedání disciplinární komise, ale i přepisy policejních odposlechů, které byly hlavní důkazním materiálem proti obviněným. Toto všechno se ihned objevilo v denním tisku. Úplně největší prostor byl kauze věnován hned po jejím vypuknutí a poté také v případě, kdy vyšly v novinách odposlechy, které diskreditovali předsedu komise rozhodčích Milana Brabce. Ten v nich očividně spolupracoval na nasazování rozhodčích s žižkovským sportovním manažerem Ivanem Horníkem. Jinak mezi těmito případy sice novinářům neunikla žádná informace týkající se korupčního skandálu, ale prostoru mu věnovali těsně po jeho samotném vypuknutí

Na začátku června a v průběhu srpna pak musela přenechat aféra místo letním vrcholům sportovní sezóny. Tím prvním bylo Mistrovství Evropy v kopané, které hostilo Portugalsko, a

druhým poté Olympijské hry v řeckých Aténách. Tyto dvě události zabrali na novinových stránkách spoustu prostoru, tudíž musela ustoupit do pozadí také korupční kauza. Ovšem i v tuto dobu nebyl čtenář ochuzen o nové okolnosti, které se v tuto dobu v souvislosti s aférou objevily.

Jinak se novináře v kauze prezentovali jako zdatní strážci dobrých mravů a fotbalového fair play. I proto možná získali na svou stranu mnoho nespokojených fanoušků, kteří jim během korupčního léta vyjadřovali neustále svou podporu. Novináři se úkolu informovat o korupci zhostili před zraky všech čtenářů velmi dobře. Redaktoři si v tomto případě plně uvědomovali smysl svého poslání, jelikož právě oni mohli fotbalových fandům předávat důležité informace. Společnost tak v boji proti korupčnímu jednání odkazoval výhradně na názory sportovních publicistů, kteří vždy tvrdě vystupovali proti jakémukoli jednání, které odporovalo nejen dobrým mravům, ale také právnímu řádu České republiky.

V. Závěr

V mé závěrečné práci jsem se chtěl věnovat obrazu korupce v českém fotbalu, tak jak ho zachytil tuzemský tisk. Vybral jsem si k porovnání dva deníky, které u nás pravidelně vycházejí. Prvním byla Mf Dnes, tedy deník, který vychází v České republice v největším nákladu. Druhým zkoumaným periodikem byl deník Sport, pro změnu jediný ryze sportovní deník vycházející na našem trhu. Obě tato periodika jsou u nás denně k dostání na novinových stáncích a trafikách.

Účelem mé práce byla především analýza mediálního vystupování hlavních postav fotbalové korupční aféry, která v České republice vypukla v květnu 2004. Mezi ně patřili v první řadě novináři, kteří přinášeli čtenářům důležité informace prostřednictvím denního tisku. Jejich komentáře a názory mají na myšlení každého jedince obrovský vliv. Ve sdělovacích prostředcích však dostali svůj prostor i svazoví funkcionáři, kteří by měli ve fotbalovém svazu nastolit taková pravidla, jež by šíření korupce zabránila. A v neposlední řadě se mohli do médií vyjadřovat také obvinění z korupčního jednání. Prostřednictvím denního tisku se tak k fotbalovým příznivcům dostávaly informace od těchto tří skupin, které nějakým způsobem komentovali korupční dění.

Bylo zajímavé sledovat, jak tři různé jazyky mluvili o stejném problému dost odlišně. Sportovní publicisté vystupovali velmi kriticky ke svazovým představitelům i samotným korupčním hříšníkům. Podle jejich názoru by měli lidé, kteří se do kauzy zapletli, okamžitě zmizet z prostředí českého fotbalu. Funkcionáři svazu se zase snažili přesvědčit čtenáře, že v boji s korupcí udělali vše, co bylo v jejich silách. Obvinění pak většinou tvrdili, že o uplácení nemůže být v jejich případě ani zmínka. Popřípadě se do médií odmítli jakkoli vyjadřovat.

Ke zpracování analýzy jsem používal především archivní výtisky deníku Sport a Mf Dnes, ve který jsem jednotlivé mediální výstupy dotyčných pečlivě zkoumal a analyzoval. Obecné informace jsem poté doložil odbornou literaturou. Bylo velmi zajímavé sledovat, jak jednotlivé postavy postupem času měnili svá stanoviska k celému případu. Díky samotné práci jsem si korupční kauzu v českém fotbale prostudoval v širších souvislostech. To vše na základě informací a různých mediálních vyjádření, které se dostanou ke každému čtenáři v denním tisku.

VI. Resüme

In meiner Abschlussarbeit widmete ich mich der Korruptionsaffäre im tschechischen Fußball, wie sie in einheimischer Presse präsentiert worden war. Ich habe zum Vergleich zwei bei uns erscheinende Tageszeitungen ausgewählt. Die eine heißt „MF Dnes“, also das Tageblatt, das in Tschechien in der grössten Auflage erscheint. Die andere untersuchte periodische Zeitung war „Sport“, die einzige kauer sportliche Zeitung auf unserem Markt. Beide Zeitungen sind bei uns täglich am Zeitungskiosk oder in den Tabakwaren zu kriegen.

Das Ziel meiner schrafftlichen Arbeit war vor allem die Analyse des midielen Auftretens von Hauptfiguren im Fußballkorruptionsaffäre, die im Mai 2004 in Tschechien ausbracht. Zu ihnen gehörten in erster Reihe Journalisten, die den Lesern wichtige Medienangaben in der Tagespresse vermittelt haben. Ihre Kommentare und Meinungen hatten nämlich auf das Denken jedes Einzelnen einen relativ großen Einfluss ausgeübt. In den Nachrichtenmedien haben seinen Raum auch einige Vorstandsfunktionäre bekommen, deren Aufgabe sein sollte, solche Regeln einzuführen, die das Weitergeben der Korruption verhindern würde. Nicht zuletzt konnten sich in den Medien selhat die Beschuldigten des Korruptionsskandals äußern. Per Tageszeitungen bekamen alle Fußballgönner und Fans die Auskünfte von diesen drei Gruppen der Beteiligten, die auf unterschiedliche Art das Bestechungsgeschehen im unserem Fußball kommentiert und interpretiert haben.

Es war höchst interessant zu verfolgen, wie die drei verschiedene Zungen über dasselbe Problem ganz unterschiedlich berichtet haben.

Die Sportjournalisten sind sehr kritisch sowohl gegen die Fußballverband-Vertreter als auch gegen die Korruptionssünder aufgetreten. Ihrer Meinung nach sollten die Leute, die in die Causa verwickelt worden sind, sofortig aus dem Ungelt des tschechischen Fußballs verschwinden. Die Funktionäre bemühten sich wieder die Leser zu überzeugen, dass sie im Kampf gegen diese Korruption alles getan hätten, was in ihren Kräften gewesen sei. Die Beschuldigten selhat haben meistens behauptet, dass in ihren Fall keine Rede über das Schmiergeld sein könne, dass es sie nicht betreffe. Gegebenfalls haben sie ganz verweigert, sich irgendwie zu diesem Problem in den Medien zu äußern.

Zur Bearbeitung der Analyse habe ich vor allem die Archivexemplare der Tageszeitungen Sport und MF Dnes benutzt, in denen ich sämtliche Äusserungen und Erklärungen der Betroffenen Personen sorgfältig untersucht und analysiert. Allgemeine Informationen habe ich mit der Fachliteratur belegt. Es war auch möglich zu verfolgen, wie die einzelnen Personen im Laufe der Zeit ihre Ansichten und Standpunkte zu dem ganzen Fall geändert haben. Mittels diesel Arbeit habe ich die Korruptionssache im tschechischen Fußball in

breiteren zusammenhängen durch arbeitet. Das alles aufgrund vor Zeitungsartikeln und verschiedenen Medienäußerungen, die zu jedem sich dafür interessissierenden Leser im Tageblatt kommen.

VII. Prameny a sekundární literatura

Prameny:

archivní vydání deníku Sport (květen-listopad 2004)

elektronický archiv MF Dnes (květen-listopad 2004)

Sekundární literatura:

Macho, M.: Fotbal: vášeň 20.století: historie fotbalu ve faktech, názorech a obrazech, Brána:

Euromedia group-knižní klub, Praha 1999

Jelínek, R. a kolektiv : První fotbalový atlas světa, Infokart, Praha 2002

Osvaldová,B.,Halada J. a kolektiv : Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové

komunikace, Libri, Praha 2007

Frič, P. a kolektiv : Korupce na český způsob, G plus G, Praha 1999

JirákJ.,Köpplová,B. : Média a společnost – Stručný úvod do studia médií a mediální

komunikace, Portál Praha 2003

Bělohradský, V.: Mezi světy a Mezivěty, Votobia, Praha 1997

Děkanovský, J.: Sport, média a mýty, Dokořán, Praha 2008

Felt, K.: Český fotbal: skandální odhalení, Ottovo nakladatelství, Praha 2005

Cejp, M.: Korupce, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha 1996

Bartošek, J.: Žurnalistika, Palackého univerzita, Olomouc 1997

Masopust, J.: Fotbal: průvodce nejoblíbenější hrou, Librex, Ostrava 2003